

VAKANTIE IN PALESTINA

K. NOREL

G. F. CALLENBACH N. V. NIJKERK

VAKANTIE
IN PALESTINA

ILLUSTRATIES VAN CORRY VAN DER BAAN

VAKANTIE
IN PALESTINA

DOOR

K. NOREL

G. F. CALLENBACH N.V. - UITGEVER - NIJKERK

1. DE LUCHTPOSTBRIEF

„Een brief voor jullie, kinderen,” zegt moeder Voornveld, als Henk en Lien uit school thuiskomen.

Henk gooit zijn tas in een hoek en pakt de brief aan. Het is een dun, blauw briefje. Par avion, staat erop. O — hij heeft Frans op school — per luchtpost, wil dat zeggen. Een vreemde postzegel. Een vreemd poststempel. Henk probeert het te lezen. Bei . . . Beir . . . Verder komt hij niet. Maar de brief is voor hen. Aan Henk en Lien Voornveld, staat erop. Op de achterkant staan de namen van de afzenders: Wim en Ada Grootjans. Ah, dat zijn Wim en Ada, hun vriendjes, die — hoe lang is het alweer geleden? — weggegaan zijn naar Bei . . . , Beir . . . Henk weet de naam niet meer, maar het was een stad ergens aan de Middellandse Zee, waar hun vader voor de K.L.M. geplaatst werd.

„Maak open, jô,” dringt Lien aan.

Henk wil de brief openscheuren, maar zijn moeder reikt hem een mesje aan. „Voorzichtig opensnijden,” zegt ze.

Henk snijdt het dunne envelopje open en leest voor.

. . . Namens vader en moeder mogen wij jullie vragen of jullie samen een week bij ons komen logeren . . .

„O!” roept Lien met schitterende ogen.

Henk leest verder:

. . . In de grote vakantie moesten jullie maar niet komen. Dan

is het hier verschrikkelijk heet en kun je beter in Nederland blijven. Aan het strand bij Zandvoort of op de Westeinderplas is het dan lekkerder dan hier. Maar in de lente is het hier mooi en niet zo heet. Kunnen jullie in de paasvakantie komen? . . .

„Ha! Moeder mag het?” vraagt Lien uitbundig.

„Laat Henk de brief eerst uitlezen,” zegt die.

Henk gaat door:

. . . Wij zouden het heel fijn vinden. Schrijven jullie gauw, want als jullie komen, neemt vader een paar dagen verlof. Misschien gaan we dan een uitstapje maken. Maar hij moet het spoedig weten om op tijd verlof te kunnen vragen.

Jullie doen het toch, hè? Wij zullen het fijn vinden! . . .

„Mogen we, moeder?” vraagt Henk met even schitterende ogen als zijn zusje.

Moeder kijkt bedenkelijk. „Beiroet is héél ver weg,” zegt ze. Ja, dat weet Henk wel. Als je met de boot ging, zou het wel twee weken varen zijn en als je met het spoor ging, zou het wel drie dagen en misschien nog langer rijden zijn. En als vader niet bij de K.L.M. was, zou de reis natuurlijk veel te duur zijn. Maar vader is bij de luchtvaartmaatschappij en hij heeft reisbonnen, en met een vliegtuig ben je er zeker in een dag. „Mogen we, moeder?” vraagt Henk nog eens. En Lien ook: „Mogen we, moeder?”

Maar moeder zegt: „Zo iets groots maak ik alleen niet uit. Daar moeten we met vader over spreken . . . Heb je geen huiswerk, Henk?”

„Een Franse les,” zegt Henk.

„Dan als de wind aan het werk en heel goed leren! In Beiroet kun je niets beginnen zonder Frans.”

„We mogen dus!” trekt Henk juichend de conclusie.

„Wat mogen? Naar Beiroet? Dat zeg ik toch niet. In elk geval moet je goed leren.”

„Ja, moeder, ja!” En Henk rent de trap op, terwijl Lien een breitaak van haar moeder krijgt.

Henk zit gebogen over zijn Frans leerboek, de handen onder het hoofd, de vingers in de oren, steeds herhalend een rij woordjes. Maar soms gaan z'n vingers even uit de oren; dan luistert hij of vaders auto misschien komt. Neen, vader is er nog niet. Leren, leren. In Beiroet kun je niets beginnen zonder Frans. Chambre - kamer, cheval - paard, chateau - kasteel . . . Daar knarst een auto door het grind van de tuin. Vader! . . . Henk rolt bijna de trap af. Lien is hem voor. Natuurlijk, die zat beneden en kon zo uit de kamer naar buiten lopen.

Ze vliegen allebei hun vader in de armen, wanneer die uit de auto stapt en roepen: „Beiroet . . . Paasvakantie . . . Ada . . . Wim . . .”

Vader Voornveld snapt er niets van. Hij vraagt aan moeder: „Wat hebben die kinderen toch?” Maar moeder zegt het niet. Henk en Lien zijn groot genoeg om het zelf te vragen. En dan begint Henk, nog wel druk en verward, maar toch een beetje duidelijker:

„Een brief van Wim en Ada, u weet wel, Wim en Ada Grootjans, die hiernaast hebben gewoond. Ze vragen of wij in de paasvakantie bij hen komen logeren. Mag het, vader?”

En Lien voegt er vleiend bij: „Het mag toch wel, hè, paps?” „Wim en Ada? Waar zitten die ook weer?” vraagt vader.

„In Beiroet!” roepen de kinderen tegelijk.

„In Beiroet,” herhaalt vader en er trekken drie dikke rimpels in zijn voorhoofd.

„U hebt toch reisbonnen,” zegt Henk.

Ja, vader heeft reisbonnen, maar Henk moet niet menen dat met zulke bonnen alles klaar is.

„Wie moet jullie er brengen?” vraagt hij.

„O, de stewardess natuurlijk,” zegt Lien op een toon of het voor een stewardess net zo eenvoudig is om haar naar Beiroet te begeleiden, als voor de klaar-overs om haar over de Amsterdamse weg te helpen, als ze naar school toe gaat.

„We zullen er nog eens over denken,” stelt vader een beslissing uit.

Lien laat haar lipje hangen. Maar Henk troost z'n zusje. „Meid, 't komt best goed.”

En het komt goed!

De volgende morgen zegt vader, dat moeder en hij de zaak besproken hebben en dat ze naar Beiroet mogen, een volle week, natuurlijk mits er voldoende plaats is in het vliegtuig. Henk maakt een luchtsprong van blijdschap en Lien vliegt haar vader om de hals en geeft hem een dikke zoen. „U bent een reuze-paps,” zegt ze en daarna krijgt moeder net zo'n beurt. Zij is een reuze-mams. Henk gaat een luchtpostbrief schrijven. Dat kan nog net voor schooltijd. Erg netjes wordt die brief niet. Daarvoor is Henk veel te opgewonden.

... Wij komen, hoor! Op 24 maart vertrekken we 's morgens vroeg. Dan kunnen we voor de avond nog bij jullie zijn. Lien en ik vinden het allebei reuzefijn, dat we mogen komen. Halen jullie ons af van het vliegveld? Als je geen tijd hebt, schrijf me dan maar even, hoe we bij jullie kunnen komen. Ik ken al een beetje Frans, zie je. Dan zal ik me wel redden.

O, ja, vader zegt: Als het in de zomer bij jullie zo warm is, willen jullie in de grote vakantie misschien wel weer eens in Nederland zijn. Komen jullie dan bij ons? Onze zeilboot ligt

in de Westeinderplas. Dan gaan we zeilen en roeien en zwemmen en vissen.

Nou moet ik gauw naar school. Adju en tot ziens in Beiroet . . .

2. DE LUCHT IN

„Henk! Lien! Opstaan!”

Op andere morgens moet moeder wel eens tweemaal roepen, maar nu is Henk z'n bed al uit en Lien gooit de dekens van zich af, zodra moeder roept. Gauw wassen in de badkamer, vlug kleden. Als ze beneden komen voor het ontbijt, kijkt Henk op de klok: halfvijf. Zo vroeg is hij nog nooit op geweest, gelooft hij.

Het is bar weer. De regen klettert tegen de ramen en de wind loeit om het huis. Maar goed dat vader en moeder hen met de auto naar Schiphol brengen.

Wanneer ze in de auto stappen is het nog donker. De neonlampen doen de natte straten spiegelen. Op de grote weg door het Amsterdamse bos rijden ze alleen op eigen licht. En nu zien zij het licht van Schiphol. Eerst de vuurtoren, die zijn lichtende wicken hoog door de lucht zwaait; daarna het knipperende, groene havenlicht: aan, uit, aan, uit. En eindelijk van de hoge brug over de ringvaart af, de grote luchthaven in heel zijn lengte en breedte in de diepte van de Haarlemmermeer, een zee van licht uitstralend.

De auto zwenkt, rijdt door de grote hekken heen en houdt stil voor het station voor reizigers naar buiten Europa.

Henk zei gister nog dat een reis naar Beiroet niks was; hij wist precies hoe alles moest, maar nu heeft hij geen praatjes

en hij ziet een beetje witjes. Bij het afscheid nemen bijt Lien op haar lippen en strijkt met de mouw langs de ogen en opeens klampt ze zich stijf aan moeder vast. Zij heeft zó naar de reis verlangd, maar op dit ogenblik bleef zij veel liever thuis.

Moeder troost haar. „Heus, de reis valt mee en over een goeie week ben je immers alweer thuis. Veel plezier, Lien!”

En dan veegt Lien met een nog bevend mondje haar tranen weg. Zij wil flink zijn.

Vader geeft de koffers af aan de douane. Dan moet hij terug. Henk en Lien gaan samen langs de lange tafels, waarachter de mannen in het grijs-groen staan.

„Niets aan te geven?” vraagt een commies aan het tweetal.

„Nee, meneer,” antwoordt Henk.

De man kijkt hen scherp aan door ronde brilleglazen. Lientje beeft van die blik. Ziet hij hen aan voor smokkelaars? Maar dan verdwijnt opeens de scherppte uit de ogen en er komt een lachje om de mond van de commies. „Gaan jullie samen door de lucht naar Beiroet? Dat is dapper, hoor! Goeie reis!” En zonder dat de koffers open hoeven, zet hij er een merk op en schuift ze verder op de lange tafel.

Henk wil de koffers grijpen, maar een man in een witte kiel zegt: „’t Hoeft niet. Ik breng ze wel voor je in het vliegtuig.”

Lien kijkt een beetje benauwd naar haar verdwijnende koffer. Zou die man het wel doen? Ze kijkt ook achterom naar vader en moeder, maar die zijn weg. Ze is alleen met Henk tussen vreemde mensen, die vreemde talen spreken, waarvan zij niets verstaat. Ze klampt zich aan Henk vast en haar lipjes beven.

„Henk en Lien Voornveld!” hoort ze een heldere stem roepen.

„Ja,” antwoordt Henk luid. „Ikke,” zegt Lien met een dun stemmetje.

Het is een stewardess. In haar blauwgrijs mantelpakje, een leuk mutsje op de bruine krullen, komt ze op hen af. „Zo, zijn jullie daar al? Jullie gaan mee naar Beiroet, hè. Gezellig, zeg. Ik zal jullie een mooi plaatsje geven in het vliegtuig, waar jullie goed kunnen uitzien. En straks heb ik wat lekkers voor je.”

Lien, die zo pas tegen haar tranen vocht, lacht nu een beetje zenuwachtig. Dit is een vriendelijke, goede juffrouw. Ze wil dadelijk met haar mee. Maar het is nog geen vertrektijd en de stewardess heeft eerst nog ander werk. Zij verdwijnt en de kinderen moeten in de wachtkamer wachten.

Telkens schalt de luidspreker:

„Reizigers voor New-York moeten zich naar de uitgang begeven . . .”

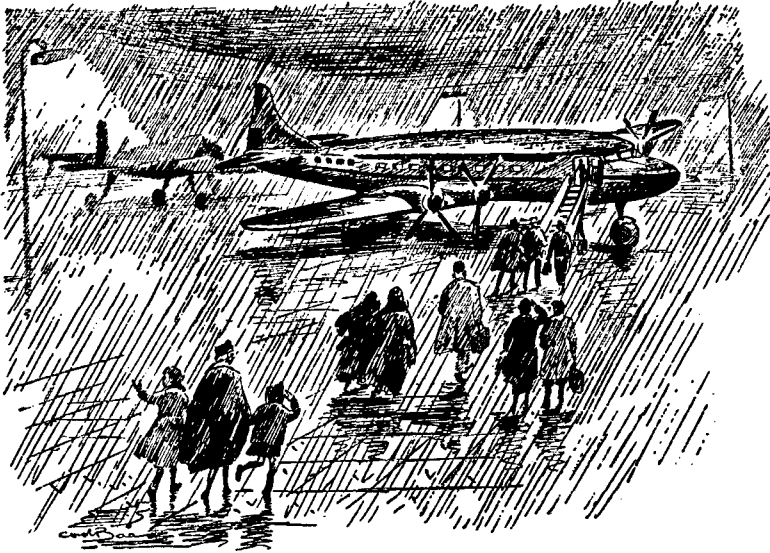
„Reizigers voor Johannesburg: het vliegtuig staat gereed . . .”

Later worden de reizigers voor Londen, Helsinki en Frankfurt afgeroepen.

„Zouden ze Beiroet vergeten?” vraagt Lien aan Henk.

„Welnee,” antwoordt die, maar hij vindt ook dat het erg lang duurt.

Terwijl de wachtkamer straks vol was, zijn er nu maar weinig wachtenden, en dat zijn vreemde mensen. Ginds aan een tafeltje een man in een lange, wijde bruine mantel en op het hoofd een rode fez met een zwarte kwast eraan. In een hoek een heer in een jas, tot de kin gesloten en met een grote, zwarte snor en donkere ogen. En daar: twee vrouwen in heel lange mantels, met een kap op en een zwart gaasje, net een slabbetje, dat alleen haar ogen en een stukje van de neus laat zien, voor het gezicht. Wat zijn dit allemaal wonderlijke mensen.

Zouden die meegaan naar Beiroet? Lien maakt zich bang voor de man met de grote snor en voor de geheimzinnig fonkelende ogen van de vrouwen.

„Willen de reizigers voor Beiroet zich naar de uitgang begeven?” vraagt de luidspreker.

Henk en Lien krijgen een schok. Zij zijn de eersten bij de deur.

De regen sproeit hun in het gezicht; de wind loeit en de neonlampen werpen rode vlekken op het asfalt, waarin de plassen spiegelen. Verderop heerst dikke duisternis.

De kinderen zoeken de stewardess.

Daar komt ze, in een wijde cape gehuld. „Ha, Henk en Lien, nu gaan we vliegen, hoor!”

Zij willen haar hand vasthouden, maar dat gaat niet. De stewardess moet ook de andere passagiers begroeten. Daar komt de man met de fez aan; daar de vrouwen met de gaasjes voor

het gezicht; daar de grote snor. Lien houdt de cape van de stewardess stijf vast. Die vreemde mensen vindt ze eng, maar hier is veiligheid.

Er komen ook nog een oude dame, een moeder met haar zoon, en drie jonge mannen voor dit vliegtuig. De stewardess leest namen af en telkens geeft er een antwoord.

„We zijn compleet. Wilt u me maar volgen?” vraagt zij.

Op het platform klettert de regen. In het felle licht der sterke neonlampen lijken de bellen op honderdduizend kleine lampjes, die aan- en uitgaan. Henk en Lien stappen aan de hand van de stewardess.

„Henk! . . . Lien!!”

Zij kijken op het roepen achterom. Daarboven, op het dakterras, staan vader en moeder, roepend en wuivend.

Zij waren hen warempel haast vergeten. Nu zwaaien ze met de armen: „Dag! Dag!”

De stewardess moet hen waarschuwen: „Opschieten, jongelui! Anders gaat het vliegtuig zonder jullie weg.”

Dan rennen ze. Het giet.

In het vliegtuig is het lekker warm en helder licht, en wat een fijne stoelen staan er, blauw bekleed.

„Maar gauw je jassen uit, jongens,” zegt de stewardess en zij hangt de natte spullen in de garderobe.

„Jij hier Lien en Henk, jij ernaast,” wijst zij hun daarna plaatsen aan. „Zo zitten jullie goed. Vlak bij het raam en geen last van de vleugels, als je naar beneden kijkt. Neen, nu kun je nog niet veel zien, maar straks.”

De motor gaat geweldig grommen.

„Vliegen we al?” vraagt Lien aan Henk.

Die schudt het hoofd. Dit is het warm draaien van de motor. Ze staan nog op het platform. En als er straks beweging in

het vliegtuig komt, taxiëert het naar de startbaan. Daar staan ze een poos stil. „Of we nu nooit weggaan,” zegt Henk ongeduldig.

De stewardess komt bij hen. „Nu zetten we jullie vast,” en ze gespt hen de stevige leren gordels om, die aan hun stoelen zijn bevestigd. „Het is maar voor even, hoor,” troost ze Lien, die een beetje angstig wordt bij zulke maatregelen. „Alleen voor het opstijgen. Als we in de lucht zijn, mogen ze weer los.”

Ze houdt de kinderen ook een pakje pepermunt voor: „Lusten jullie er eentje?”

Lien wel, maar Henk zegt: „Dank u.” Hij vindt pepermunt goed voor meisjes en moeders, niet voor jongens.

„’t Is een goed middel tegen oorsuizen, als we straks gaan stijgen,” houdt de stewardess aan.

O, dan verandert het. Henk neemt een pepermuntje en hij vindt het nog lekker ook.

Nu gaat de motor brullen als een leeuw. Het vliegtuig dreunt van het lawaai.

„Vliegen we nu?” schreeuwt Lien in Henk z’n oor.

„Nog niet,” beduidt die, „maar hij maakt zich klaar.”

Het vliegtuig schokt en stoot. Dit is de aanloop.

Lien voelt iets zwevends; doch daarna weer een stoot. Opnieuw schijnt het toestel te zweven, maar nog eens en opnieuw stoot het op de grond. Doch dan blijft het zweven.

„Kijk!” wijst Henk naar buiten.

Met verbazing kijkt Lien naar Schiphol. Stijgen zij? Het is net of zij blijven waar ze zijn, terwijl het vliegveld, stralend van licht, lager en lager zakt.

Voor hen een zee van licht: Amsterdam. De wind is noord. Omdat ze tegen de wind in omhoog gaan, vliegen ze over

de stad. Maar nu maakt het vliegtuig z'n draai. Het lijkt of Amsterdam wegwentelt. De lichtzee verflauwt en krimpt in. Nieuw licht. Is daar Schiphol weer? En ginder, is dat Utrecht? . . .

Plotseling is het buiten stikdonker. Geen enkel licht is meer te zien.

„We gaan door het wolkendek,” licht de stewardess in. „Kijk straks maar eens omhoog.”

Het duurt slechts enkele minuten. Dan zien Henk en Lien wel duizend flonkerende sterren boven zich.

„Hé,” verbaast Lien zich. „Nu is het mooi weer en zo pas regende het dat het goot.”

„Het regent op aarde nog,” zegt de stewardess. „Maar achter de wolken schijnt de zon. Je kent dat spreekwoord toch? De zon is er nog niet. Die zien we straks. Nu is het: boven de wolken tintelen de sterren.”

3. AANKOMST IN BEIROET

De stewardess heeft thee gebracht met een beschuitje, en daarna sandwiches met kaas, en later tijdschriften met plaatjes en een legpuzzle, om Henk en Lien wat afleiding te bezorgen. Want er is uit het vliegtuig van de aarde niets te zien en kijken naar de wolken, die onder hen doorrollen, wit en glanzend in de zon, die stralend is opgegaan, is voor een poos wel mooi, maar je kunt het niet aldoor doen, wanneer de vliegtocht uren duurt. Dus is het goed wat tijdverdrijf te hebben.

Daar komt de stewardess weer uit haar keukentje, waaruit ze, als uit een doos van Pandora, telkens nieuwe verrassingen te voorschijn tovert. Nu draagt ze een groot blad, vol koppen koffie, maar voor Henk en Lien staan er twee glazen limonade bij. Het is lekkere priklimonade, heerlijk fris. De stewardess brengt ook bonbons voor ieder van haar passagiers. Wanneer zij met bedienen klaar is, komt ze bij Henk en Lien. „Let nu eens op,” zegt zij. „Wij naderen de Alpen.”

Henk en Lien drukken hun neuzen tegen het raam. Boven is de zon, sterk en stralend schijnend aan een vlekkeloos blauwe lucht. Beneden rollen de wolken, soms heel dichtbij. Dan is het of ze over een onmetelijk sneeuwveld glijden. Van bergen is geen spoor te zien.

„De Pilatus,” meldt de piloot door een luidspreker.

Henk ziet links vooruit een grauwe, kantige top boven de

wolken uitsteken. Sneeuw — duidelijk van de wolken te onderscheiden — ligt op zijn flanken.

Er volgen nu, snel na elkaar, verscheidene bergen, veel hoger nog dan de Pilatus. De Jungfrau met een hele kring van zusters, de Matterhorn. In wijde verte zien ze de Mont Blanc. Het zijn geweldige bergen, oprijzend uit de wolken en naar de strakke hemel reikend. Het is, vindt Henk, of ze in een andere wereld zijn.

Na de Alpen steekt een lange tijd niets door de wolken heen. Eindelijk komen er een paar toppen van de Apenijnen te zien, doch die zijn klein na het machtig schouwspel van de Alpen. De reizigers hebben er niet veel aandacht voor.

„Rome!” roept de piloot. De stewardess komt weer voor de gordels. Die moeten bij het dalen vast, net als bij het opstijgen. Het suist in Henk z'n oren en hij moet heel dikwijls slikken om een vreemd propje in de oren kwijt te raken. Lien krijgt in haar buik het gevoel of ze op een schommel zit, die erg hoog en erg laag gaat.

Plotseling torens, heel veel kerken, grote gebouwen, een spoortrein kruipend langs de rails, honderden auto's in een brede straat; een plein met duizend mensen! Het vliegtuig zwenkt. De stad is weg. Een vliegveld. Groen gras, grauwe start- en landingsbanen. Het komt alles heel snel dichterbij. Het vliegtuig krijgt een lichte schok en rent dan over het veld. Henk en Lien kijken opeens tegen de gebouwen aan, in plaats van er op neer.

„We hebben hier een half uur oponthoud,” zegt de stewardess, staande bij de open deur en neergelaten trap. „De passagiers mogen aan land, maar ieder dient te zorgen op tijd terug te zijn.”

Diezelfde middag landen ze nog in Athene en daarna gaat het in één ruk naar Beiroet. Nu vliegen ze niet boven de wolken, want er zijn geen wolken meer. Ze vliegen boven zee. „Een vreemde zee,” vindt Lien. Zij dacht dat de zee altijd in beweging was, dat golven oprijzen en dalen en dat er altijd schuim bruist uit de kammen. Maar deze zee is verstijfd, net een ribbelig wasbord.

„Dat lijkt zo,” zegt de stewardess, „omdat je er boven opkijkt. De Middellandse Zee is net zo levendig als de Noordzee, hoor.”

De meeste reizigers slapen: de rode fez en de zwarte snor en de vrouwen met de slabbetjes. De oude dame, die met haar zoon reist, wil met hen praten. Maar zij kunnen haar niet verstaan.

Tegen de avond moeten de gordels weer vast. Ze naderen Beiroet.

Henk kijkt vooruit. Ginder is een streep te zien. Een wolkenbank? Neen, het is land. Er zijn bergen, maar zonder sneeuw of ijs. De pieken zijn blauwgrijs, de flanken heldergroen.

Nu is er beneden hen een stad: vierkante huizen, ronde koepels, slanke torens. Henk ziet het slechts heel vluchtig, want het vliegtuig zwenkt. Een grote, groene wei. Dat moet het vliegveld zijn. Zodra de wielen de grond raken, gespen Henk en Lien snel hun gordels los; ze weten nu precies hoe het moet en ze hebben haast hun vriendjes te ontmoeten.

De stewardess komt met hun jassen en Henk en Lien willen die aantrekken. „Ik zou het maar niet doen,” raadt de stewardess.

„Waarom niet?” vraagt Henk.

In Rome was het net zo koud en kil als op Schiphol.

„We zijn hier in het oosten,” zegt de stewardess en als ze de

deur van het vliegtuig opendoet, voelen Henk en Lien het dadelijk. De warmte komt hen tegemoet in plaats van kou, en de zon, al is ze tegen het ondergaan, schijnt hun heet in het gezicht. Van het trapbordes zoeken ze naar bekenden. Er staan veel mensen bij de aankomst van het vliegtuig, die er al net zo vreemd uitzien als sommige van hun medepassagiers. De meesten hebben lange, grijze of witte mantels aan en doeken om het hoofd gewonden.

„Ha, Henk!” klinkt over het veld een jongensstem.

Op hetzelfde ogenblik heeft Henk Wim in de gaten. Daar staat hij naast een man met een zwarte baard, in kaftan. En Ada is er ook. Hij vliegt het trapje af, Lien achter hem aan.

„Dag, jongelui!” roept de stewardess achter hen.

Zij keren zich beteuterd om. Een schande dat ze hebben vergeten de stewardess te groeten, die zo goed voor hen heeft gezorgd.

„Bedankt! Bedankt voor alles!” roepen zij.

En daarna rennen zij naar hun vrienden bij het hek.

„Garçon, ici!”¹ roept een man in uniform naar Henk.

Het is de douane. Zij mogen nog niet naar hun vrienden.

„We komen dadelijk!” roept Henk naar Wim en Ada.

Ze moeten weer langs een lange tafel, waar hun bagage op verschijnt. De controle is gauw klaar. Binnen tien minuten staan zij met hun koffers buiten en dan zijn daar Wim en Ada om hen op te wachten. En meneer Grootjans is er ook. Die neemt hun koffers over en zet ze in zijn auto. „Vlug instappen, jongelui. Het zal zo donker zijn.”

Henk hoort op van dit laatste. „Gauw donker? De zon scheen hem nog pas verblindend in het gezicht.

¹ Jongen, hier!

Ze rijden door de stad. Wat zijn de straten nauw, vindt Henk, maar Wim zegt dat dit de brede hoofdstraat is en hij wijst naar de zijstraten, die nog veel nauwer zijn; net gangetjes. En wat zie je hier allemaal voor vreemds op de weg: ezeltjes, zware vrachten dragend; kamelen met grote pakken op de rug, en allemaal mensen in lange jurken.

Ze zijn nu buiten de stad. Hé, het wordt donker. Het is of de nacht zó valt.

De auto schokt en schudt. Het is een slechte weg.

Daar zwenkt de wagen af. Een oprijlaan, een hoge muur, daarachter een tuin en dan het huis; een dame staat ervoor.

De auto stopt. Wim gooit het portier wijd open.

„Moeder, daar zijn ze!” roept hij luid en blij.

Het huis van de Grootjans heeft van buiten geen ramen. Het is een gesloten kubus, zoals bijna alle huizen, die ze langs de weg gezien hebben. Lientje kan ook geen deur ontdekken. Alleen hangt er ergens een zwart visnet tegen de witte muur. Wim schuift dat net op zij. Daarachter is een donker gat. „Kom mee, lui!” roept hij.

Lientje aarzelt. Ze wacht tot Ada en mevrouw Grootjans ook meegaan. Dan volgt ze.

Achter het visnet blijkt een donkere gang te zijn, schaars verlicht door een klein lampje. Liens hartje klopt een beetje angstig. „We hebben een oosters huis,” heeft Ada straks gezegd, en toen was Lientje wel verlangend om het te zien. Maar wat is dit een vreemd huis! Geen ramen en zo’n donkere gang. Het lijkt wel een gevangenis. Hu, eng!

Door de donkere gang komt Lientje op een binnenplaats en dan slaakt ze een gillette van verrassing.

Hier bloeien, in het heldere licht van sterke lampen, rozen, leeuwbeekken, oostindische kers en varens en hoog boven al die bloemen uit spuit een fontein met zeven stralen.

Is dit een somber, schrikaanjagend huis? De binnenplaats is heerlijk!

„Jullie willen je na de lange reis wel wat verfrissen, denk ik,” zegt mevrouw Grootjans.

Er blijken twee ruime douchecellen in het huis te zijn. Henk

en Lien laten al het stof van de reis van zich afspoelen en helemaal opgefrist komen ze op de binnenplaats terug.

Daar staat op een terras van rode tegels de tafel gedekt. De schalen met fruit zijn voller dan een schaal met brood en dit komt Henk en Lien goed uit, want de stewardess heeft hun aan boord van het vliegtuig een overvloed van hartige hapjes toegestopt, zodat zij helemaal geen honger hebben, maar zo'n heerlijke grote Jaffa-appel en een banaan lusten ze nog graag.

Na het eten vindt moeder Grootjans dat het bedtijd is voor kinderen, die in één dag helemaal van Amsterdam gekomen zijn, maar Wim vraagt of de vriendjes nog niet even op het dak mogen zien, en dan vindt zijn moeder dat goed.

Lien is er niet erg mee ingenomen. Zij is moe na de lange reis en nu een klimpartij naar het dak? Voor jongens is dat misschien aardig, maar is er voor meisjes wat aan? Doch Ada gaat ook en mevrouw Grootjans zelfs ook. Dan kan zij niet blijven zitten. Een beetje zuchtend staat ze op.

Maar het is helemaal geen klim. De stenen trap, die van de binnenplaats naar boven leidt, is breed, het huis heeft geen verdieping, het dak is plat en er staat een muur als borstwering omheen. Op die muur gaan ze zitten.

Tijdens de autorit heeft Lientje niet gemerkt dat de weg omhoog ging. Het werd schemerig en zij had te veel oog voor hetgeen ze zag aan kamelen, ezels en mensen op de weg. Maar nu ziet zij dat het huis op een heuvel staat. De stad ligt in de diepte: een menigte van lichten. Daarachter is de zee, flauw glanzend. De vuren van de schepen schuiven langzaam over het donkere vlak. Aan de andere kant naar het oosten zijn hogere heuvels en in de verte staat groot en donker tegen de sterrenhemel een hoge berg.

Die sterrenhemel, die is het mooist van alles. Er zijn wel duizend, wel tienduizend helder fonkelende sterren. De hele hemel is vol zacht licht. Zoveel en zulke klare sterren hebben Henk en Lien nog nooit gezien. Ze kijken ademloos naar deze pracht.

Reden zij vanmorgen door de loeiende storm en kletterende regen naar Schiphol? Worstelden zij tegen de wind over het platform naar het vliegtuig, rillend van kou in hun dikke jassen? Het schijnt heel lang geleden. Ze hebben vandaag zo veel beleefd. Deze oosterse wereld is zo'n andere wereld. Deze avond, waarin een zacht koeltje uit zee de warmte verdrijft, is heerlijk!

„Naar bed!” zegt moeder Grootjans voor de tweede keer, en al is Lien haar slaap en moeheid glad vergeten en zou ze nu nog wel een poosje willen blijven zitten op het dak, er is thans geen pardon. Zij moet naar bed. In een kleine kamer, die uitziet op de binnenplaats, staan twee lage bedden: een voor Ada, één voor Lien. De meisjes willen onder de dekens nog een poosje babbelen. Het komt er evenwel niet van. Klaas Vaak strooit haastig zand. Binnen tien minuten slapen zij als rozen.

4. ONVERWACHTE BRUILOFTSGASTEN

„Opstaan, jongens!” roept mevrouw Grootjans.

Henk opent de ogen op een kier. Opstaan? Nu al? Hij is toch pas naar bed gegaan! Zijn ogen gaan weer toe en hij draait zich nog eens om.

Maar Wim is al uit bed gesprongen. Oef, wat hebben zij een gat in de dag geslapen! Vader is al lang de deur uit. De meisjes zijn al op de binnenplaats bij de fontein.

„Toe jô, d'r uit. Het is warempel bij halfnegen.” Hij schudt Henk bij de schouder.

Die wrijft zich nu de ogen uit. Bij halfnegen? Anders is hij om deze tijd op weg naar school en gistermorgen . . . Gistermorgen halfnegen was hij al wie weet hoe ver op reis. Hij heeft na de drukke en lange dag van gisteren als een marmot geslapen.

Maar nu is hij vlug uit de veren en gauw gewassen en gekleed.

Onder het ontbijt stelt Wim voor dat ze met z'n vieren die dag een wandeling zullen maken. Een stuk de berg op; daar in een dorpje rusten en dan met een wijde boog door een paar andere dorpen weer terug.

„Het is een lange wandeling,” zegt mevrouw Grootjans.

„Zien Henk en Lien er niet tegenop?”

Dat helemaal niet. Zij hebben thuis zoveel gewandeld; ze hebben wel aan afstandsmarsen meegedaan.

Dan vindt mevrouw Grootjans het goed.

Ze gaan op weg. Henk wil de pas er inzetten, maar Wim zegt: „Jô, je loopt te hard.”

Er komt een krul in Henk z'n lip. Te hard? Dit is zijn gewone pas. Zo kan hij uren lopen. En Lien kan dat ook. Verleden jaar nog op een wandeltocht door het Amsterdamse bos en langs de Amstel, twintig kilometer. Daar hebben ze ieder een medaille van. Maar als Wim en Ada niet zo vlug kunnen, wil hij wel temperen, hoor.

Ze lopen met z'n viertjes op. Het pad gaat kronkelend naar boven. Het gaat sjok sjok, vindt Henk. Dit maakt hem kriegel en hij zint op een middel om die trage Wim en Ada eens wat vlugger te laten lopen.

„Zullen we doen wie het eerst bij gindse hoek is?” stelt hij voor.

„Ja, ja,” valt Lien, die ook wel eens wat vlotter lopen wil, hem dadelijk bij.

De hoek is misschien vijfhonderd meter ver.

„Als je om het hardst wil, best,” zegt Henk. „Maar dan een langere wedloop. Naar dat boerenhuis daar.”

Het huis, dat Wim aanwijst, staat heel veel verder dan de hoek en ook veel hoger. Het valt Henk mee dat Wim zo'n klim in tempo doen wil. „Top!” zegt hij.

Samen met Lien zet hij de gang er in en in een ogenblik zijn zij de beide anderen die in hun kalme pas blijven lopen, een eind vooruit.

„Doen jullie nu niet mee?” vraagt Henk teleurgesteld, als hij zich omkeert.

„Ja zeker,” antwoordt Wim. „Wie het eerste bij dat huis is.” Maar hij loopt geen stap harder. Het blijft sjok, sjok.

Henk haalt zijn schouders op. Hij vindt dit van zijn vriend

een beetje flauw. Enfin, dan wachten Lien en hij ginds wel op Wim en Ada. „Kom mee, zus.”

Zij stappen stevig aan. Maar al gauw begint Lien te hijgen. Ze steekt haar arm door die van Henk. „Mag ik een poosje op je steunen?” vraagt ze.

Henk vindt het best. Hij helpt z'n zusje met plezier. Na een poosje begint hij echter ook te hijgen. En Lientje leunt al zwaarder op zijn arm. Hun tempo wordt minder snel, en weldra is ook dat hun nog te veel. Ze moeten rusten. Wel, dat kan, want Wim en Ada zijn ver achter. Als hun makkers bij een bocht van de weg in het zicht komen, springen ze weer op en zetten stevig vaart; dat kan best na de rust.

Heel spoedig hijgt Lientje echter alweer als een blaasbalg en leunt zwaar op Henk z'n arm, die zelf ook transpireert en zucht. Het is zo warm en hij krijgt het benauwd; het is net of hij niet ademhalen kan.

Lien geeft het hijgend op. Zij kan niet meer. Ze laat zich op een rotsblok terzijde van de weg vallen. „Ga jij... alleen door,” hijgt ze tegen Henk. „Dan... win je... het toch nog!”

Henk gaat. Nu hij een blok aan het been kwijt is, kan hij het gemakkelijk winnen.

Dat denkt hij, maar het valt hem alweer tegen. Het zweet gудst hem van het voorhoofd en zijn adem gaat zo zwaar als die van een oud karrepaard. Hij worstelt voort, maar moet weer rusten. Dan wordt hij echter opgejaagd door de kalm naderende Wim en Ada. Opnieuw zwoegt hij en komt een flink stuk voor, doch vlak bij het huis, dat het doel van de wedstrijd is, valt hij amechtig in de wegberm neer. En dan passeren Wim en Ada hem met hun bedaarde pas.

De verloren wedstrijd leert Henk en Lien dat je in de bergen

op een andere manier moet wandelen dan in het vlakke Nederland.

Een poos rust en heerlijk fruit, dat Wim en Ada van hun moeder hebben meegekregen, doen Henk goed. Hij kan dan best weer verder. Maar Lien heeft zich te sterk ingespannen. Zij ziet er tegenop de berg nog verder te beklimmen. „Kunnen wij geen vlakke weg nemen?” vraagt zij.

Wanneer zij niet naar boven willen, leidt de weg naar huis terug, en daarvoor is het eigenlijk te vroeg. Maar Wim weet raad. „Als jij eens op een ezel meeingt,” oppert hij.

Op een ezel? Lien lacht om het grapje. Kan Wim een ezel uit zijn broekzak toveren?

Dat niet, maar Wim weet wel een ezel te bemachtigen. Hij loopt om het huis heen, waarvoor ze zitten te rusten, en na een paar minuten komt hij terug met een ezel aan een touw. Het is een klein, grauw dier met een zwart kruis op de rug en lange oren, waarvan het rechter naar beneden wijst. Wim heeft het van de boerin geleend.

De ezel is er, maar Lien kan niet ezelryden. Ze heeft het nooit gedaan; ze durft niet op het dier. Doch Ada weet raad. „Dan gaan we samen,” zegt ze en wipt lenig op de ezelrug. „Kom achter me,” vraagt ze aan Lien.

De jongens helpen haar op de ezel en ze klemt haar armen om Ada heen om niet te vallen. En dan gaat langoor rustig stappen met de beide meisjes op zijn rug. Henk en Wim lopen er achteraan.

Van de smalle weg met heel weinig verkeer, waarlangs ze eerst geklommen zijn, komen ze op een bredere, waar het aanzienlijk drukker is. Hier stappen kamelen, belast en beladen. Sommige dragen kisten, andere grote balen op hun rug, weer andere vrachten stro, zo breed dat ze de gehele

weg in beslag nemen. Er trippelen heel veel ezels, de meeste zwaar belast met kisten en pakken, net als de kamelen, en vele dragen mensen op hun rug. Hier gaat een ezel met een dikke Arabier erop; zijn lange benen raken haast de grond. Daar gaat er een met een vrouw, die een kind in de arm draagt en een tweede op de rug, terwijl nog twee kinderen zitten in manden, ieder aan een zijde van de ezel hangend. Ginds komt alweer een ezel aan met een grote man op zijn rug, maar wat draagt die man voor de borst? O, twee vrouwenarmen! Die man heeft zijn vrouw achter zich zitten en ze knelt zich aan hem vast, net als Lien zich aan Ada vastklemt, niet omdat ze niet durft ezelrijden, doch eenvoudig omdat er op het ezelruggetje te weinig ruimte is voor twee grote mensen. De vrouw zou, als ze zich niet stijf aan haar dikke man vasthield achteruit van de ezel glijden over de staart heen. Daar raast een auto over de weg, een dikke stofwolk opjagend.

Wat vreemd, een auto hier! Zo'n ronkend, jagend monster hoort niet bij deze ezels en kamelen en bij de mensen, die allen lange mantels dragen en doeken om het hoofd gewonnen hebben. De auto hoort bij het westen, niet bij dit oosten, dat in drieduizend jaar in niets veranderd is.

Neen, dan de ruiters te paard, die hen inhalen! Prachtige, koolzwarte paarden zijn het met een kleine kop en lange staart en manen. En wat zijn ze mooi opgetuigd! Teugels van goudleer, de hoofdstellen rood met blinkend koper, het brede zadeldek blauw met goud; en er zijn kleurige linten gevlochten in de manen en staarten van de paarden.

De prachtig uitgedoste ruiters vormen een schril contrast met een man, die aan de rand van de weg ligt. Hij draagt vodden, zodat je z'n blote lijf er doorheen kunt zien; hij heeft schoe-

nen aan, zo stuk, dat je z'n tenen tellen kunt; zijn gezicht is zwart van vuil. Wat moet die man daar? Heeft hij een ongeluk gehad of is hij ziek?

„Hij slaapt,” zegt Wim.

En hij blijft slapen, zelfs als de auto, die springt en hobbelt op de ruwe weg, een regen van kiezels over hem heen sproeit. In het veld loopt een herder, een staf in de hand, achter een kudde van een dertig, veertig schapen aan; een boer drijft een houten ploeg door de grond, getrokken door een koe; voor een tent kookt een vrouw de maaltijd op een vuurtje, tussen een paar stenen aangelegd; rondom de tent spelen naakte kinderen en er achter liggen een kameel en een man naast elkander te slapen.

Ze naderen een dorpje. De huizen lijken kubussen van steen. Hoor, muziek!

Als ze op het plein komen, waar omheen de huizen van het dorp zijn gebouwd, heerst daar een grote, feestelijke drukte. Meisjes rinkelen met tamboerijnen; jongens spelen op de fluit; een man tokkelt een harp. En op de maat van die muziek wordt gehuppeld en gedanst; een grijsaard hand aan hand met een kind, een jonge man met een oud vrouwtje. De ruiters, die hen straks hebben ingehaald, zijn er ook. Zie ze dansen, hoor ze zingen!

Aan lange tafels staan mannen, die glazen vol schenken. En ieder die moe en dorstig geworden is, gaat aan die tafels zitten en drinkt wijn.

„Wat voor een feest is dit?” vraagt Henk aan Wim.

„Een bruiloft,” zegt die. „Kijk, daar zit het bruidspaar, op die versierde stoelen aan het hoofdeind van de tafel.

Henk en Lien kijken er verwonderd naar. Bruiloft op straat!

En wat een gasten! Die bruid en bruidegom hebben een grote familie!

„Het is niet allemaal familie,” licht Wim in. „Heel veel vrienden en alle burens worden uitgenodigd; het hele dorp viert feest, dagen achter elkaar. Kijk, daar komen nog meer feestgangers aan.”

De dikke Arabier, aan wie zijn vrouw zich vastklemde, rijdt het dorp binnen. De vrouw laat zich nu over de staart van de ezel glijden, de man bindt zijn grauwtje aan een boom, en op hetzelfde ogenblik zijn beiden al opgenomen in de kring en dansen mee. En daar komt ook die moeder met haar kroost op het ezeltje aan. De kleintjes, die ze op de arm en op de rug droeg, zijn nog te jong; zij legt ze in een betrekkelijk stille hoek op het gras te slapen. Maar de beide grotere kinderen, die uit

hun manden zijn geklommen, dansen al mee en de moeder danst en huppelt ook in de kring bij het rinkelen van de tamboerijnen, het pijpen van de fluiten en het getokkel op de harp. En opeens grijpen Wim en Ada, Henk en Lientje bij de hand. „Kom mee, wij worden geroepen om ook mee te doen.”

Waarlijk, daar staat een man naar hen te wenken. „Komt hier. Weest vrolijk met ons. Doet mee aan het bruiloftsfeest!” Henk en Lien staan een moment beteuterd, maar weldra zijn zij opgenomen in een zeer wijde kring rondom het bruidspaar, en ze dansen hand in hand met al de anderen, en ze neuriën de melodie mee, die het orkest speelt, al kennen zij de woorden niet. En als eindelijk de tamboerijnen en de fluiten zwijgen en de kring verbroken wordt, zit het viertal ook mee op een bank bij een van de tafels, en men schenkt ook hun in, een rode drank uit een grote kruik. Henk en Lien denken dat het limonade is, maar het smaakt heel anders, fris en tegelijk als vuur: een heerlijke drank.

„Het is wijn van de Libanon,” zegt Wim.

Daar wordt weer op de fluit, de tamboerijn, de harp gespeeld. Men gaat weer dansen.

„Mee?” vraagt een bruin en donkerogig meisje aan Lien.

O, ja, ze gaat weer mee, graag. En Henk ook. En Wim en Ada ook. Zij dansen, huppelen en springen en zingen, en als de anderen het bruidspaar toejuichen in woorden, die zij niet verstaan, dan roepen zij: „Lang leve bruidegom en bruid, hoezee!” En dan klappen de dorpingen, behalve voor het bruidspaar, ook in de handen voor de vreemdelingen, die met hen bruiloft vieren.

Ze blijven zo lang op het feest dat de tijd te kort schiet om de wandeling volgens het plan van Wim te maken. Het hin-

dert niet. Morgen is er weer een dag. Het is heerlijk dit feest mee te vieren.

Op de terugweg heeft Lien het ezeltje niet nodig. Naar beneden loopt het licht. Henk vindt het wel leuk nu eens ezeltje te mogen rijden.

Hij zit als een koning op de ezelryg en geeft grauwtje af en toe een klap om hem aan te vuren. Maar langoor trekt zich daar geen steek van aan en stapt gestadig door.

De weg loopt langs een ravijn. Bij het klimmen heeft Henk er niet zo'n erg in gehad — hij keek toen vooruit en naar boven. Maar nu ziet hij in de afgrond, die heel diep is, en het pad is smal. De kinderen lopen zo ver mogelijk van het ravijn tegen de rotswand aan, doch de ezel niet. Die wandelt midden op de smalle weg, soms dicht bij de rand van het ravijn en de weg is ruw, vol rotsblokken en kuilen. De ezel hoeft maar eventjes te struikelen en hij glijdt in de afgrond, of als de ezel struikelt, glijdt Henk over zijn kop. Dit maakt hem benauwd. Hij trekt aan de teugel om de ezel dicht bij de wand en verder van het ravijn te brengen, maar het ezeltje is koppig. Het rukt met zijn kop, alsof het zeggen wil: Wat doe je me te kwellen, en wandelt nog meer op het randje van de afgrond. Het zweet breekt Henk uit. „Wim! Wim!” roept hij. Wim schiet toe, maar als hij merkt, waar Henk zich bang voor maakt, lacht hij. „Ben je bang dat grauwtje jou in het ravijn zal laten vallen? Maak je niet ongerust. Hij staat steviger op zijn benen dan een van ons.”

Rustig, een enkele maal stilsthoudend om wat distels van de rand van het ravijn te grissen, gaat de ezel over het smalle pad, vol stenen en vol kuilen, nooit mis stappend, totdat ze bij het huis zijn, waar Wim de ezel heeft geleend. Daar stapt hij naar z'n stal, die hij precies weet, en Henk moet maar zorgen dat

hij op tijd van zijn rug springt, want door de lage deur kan hij niet mee.

Nu zijn de kinderen spoedig thuis en ze vinden op de binnenplaats, die heerlijk koel is, terwijl buiten de zon brandde, de tafel gedekt. Ze eten lekker en vertellen veel; het was een fijne dag.

Na het eten neemt mevrouw Grootjans de bijbel om er, naar haar gewoonte, een hoofdstuk uit te lezen.

„Leest u van de bruiloft in Kana, moeder?” vraagt Ada.

Haar moeder doet dat. Ze leest van het feest, waar Jezus en zijn moeder en zijn discipelen genodigd waren. De wijn was op. Jezus liet zes stenen watervaten vullen tot de rand toe. Toen was het water wijn.

Henk heeft het altijd vreemd gevonden: zes stenen watervaten vol met wijn. Wat moesten de mensen met zoveel wijn, heeft hij gedacht. Maar nu begrijpt hij het. Het was zo'n bruiloft als zij vandaag hebben meegevierd, een feest voor allen, dat dagen duurde. Op het dorpsplein werd ook wijn geschonken uit grote stenen kruiken. En zou er op de bruiloft te Kana ook op de fluit, de harp en tamboerijnen zijn gespeeld, en zou er ook zijn gedanst en gezongen? En deden Jezus en zijn moeder en discipelen daaraan mee, even blij en vrolijk als vandaag de kinderen en de grote mensen, de rijke ruiters en de arme ezelrijders, die moeder met haar kinderen en de dikke Arabier met zijn vrouw, en zij, de vreemden, die genodigd werden tot de bruiloft?

Henk denkt aan gisteravond, toen zij op het dak waren. Er staat in de bijbel dat Nicodemus in de nacht tot Jezus kwam. In de kinderbijbel heeft Henk gelezen dat het gesprek gevoerd werd op het dak. Hij vond dat gek. Zo'n overste van de Joden en de Here Jezus samen op het dak. Kwajongens klim-

men op een dak, maar zulke wijze mannen niet! Nu begrijpt hij echter dat het een plat dak geweest moet zijn, als van dit huis, en dat die twee mannen daar op de borstwering hebben zitten praten in een nacht even stil en zoel als die van gisteren en met tienduizend flonkerende sterren boven hun hoofd.

5. NAAR HET BELOOFDE LAND

Na het eten zit het viertal op de rand van de fontein op de binnenplaats om plannen te maken voor de volgende dag. De jongens willen de tocht, die door het bruiloftsfeest werd onderbroken, graag morgen maken, maar Lientje is daar niet erg op gesteld. De klim was haar te steil. Op het ezeltje ging het wel lichter, maar daar wil ze morgen ook liever niet weer op rijden, want de ezel had een scherpe rug; ze voelt het nog. Zij zou liever eens in de stad willen kijken. Toen ze er gisteravond door reden, heeft ze heel veel kleine winkeltjes gezien, maar met de auto ging het te gauw om alles goed te kunnen opnemen.

Wim en Ada voelen niet veel voor de stad. In de nauwe straten is het overdag zo warm. Neen, dan naar het strand; daar is het lekker en je kunt er heerlijk zwemmen.

Henk bedenkt dat hij gistermorgen op Schiphol liep te rillen in zijn dikke duffel. En hier is het te warm om naar de stad te gaan en lekker om in zee te zwemmen! Hij vindt het best wat Wim voorslaat: naar het strand en zwemmen.

Daar komt meneer Grootjans bij hen. „Ik heb het verlof dat ik heb aangevraagd, gekregen,” zegt hij. „Morgen begint het.”

„Hoera!” roept Wim. „Fijn, paps!” zegt Ada.

„En wat gaan we nu doen?” vragen ze allebei.

„Ik wou,” zegt meneer Grootjans gewichtig, „m'n auto eens

een goeie beurt geven: de banken eruit, van binnen grondig stoffen, van buiten spoelen en eindelijk alles uit de was wrijven. Een aardig karweitje voor een vrije dag. Helpen jullie mee?"

Henk kijkt een beetje schuin naar Wim. Hij houdt best van een schoonmaaksjouwtje; hij heeft z'n vader vaak genoeg geholpen bij het opknappen van de auto. Maar nú? . . .

„En gaan we dan als de auto schoon is rijden?" vraagt Wim. „Dan wou ik de tuin eens flink aanpakken," zegt meneer Grootjans. „Alle uitgebloeide bloemen eruit; alle onkruid weg. De oostindische kers opbinden. Dat tuinieren is nog mooier werk dan autowassen. Daarmee hebben we wéér een dag goed besteed."

De kinderen zeggen niets. Ze kijken alle vier een beetje sip. „Het is hier op de binnenplaats fijn koel," gaat meneer Grootjans door, „en als je toch wat warm zou worden van het werken in de bloemen, ga je maar wieden vlak bij de fontein. Dan krijg je wel een straaltje, dat je afkoelt."

De kinderen zeggen niet dat ze niet willen, maar ze zijn allerminst uitbundig. Ze kunnen niet verbergen dat het hun tegenvalt.

„Houd ze toch niet langer voor de mal," bestraft mevrouw Grootjans haar man. En tot de kinderen: „We gaan er een paar dagen met de auto op uit. Zint jullie dat?"

Of het hun zint! De jongens maken een luchtsprong van plezier. Ada vliegt haar vader om de hals en na haar geeft ook Lientje meneer Grootjans een dikke zoen.

„Zullen we dan nu nog de auto wassen?" biedt Henk aan. „In 't donker? Neen, dat gaat niet. 't Was trouwens maar een grapje," zegt meneer Grootjans.

Mevrouw Grootjans vindt echter dat de wagen wel een

beurtje heeft verdiend, al hoeven ze er geen grote schoonmaak van te maken. Terwijl zij morgenochtend de lunchpakketten klaarmaakt, zouden de anderen de auto kunnen wassen.

„Akkoord,” zegt haar man. „Maar dan vroeg uit de veren, jongelui, want we moeten om zeven uur afrijden. Het wordt een lange tocht.”

De kinderen gaan dadelijk naar bed om tijdig te kunnen opstaan, en de volgende morgen hoeft niemand hen te roepen. Henk staat al naast zijn bed als de hemel nog vol sterren is, en zij zijn met z'n vieren al aan de auto bezig, wanneer een rossig rood in het oosten vertelt dat de zon in aantocht is.

Lientje en Ada schuieren de zittingen van de banken en vegen het laatste stofje uit de hoekjes van de wagen. Henk spuit de wielen en de kap flink af en Wim lapt het glas van de portieren en de voorruit. Meneer Grootjans vindt dat het zo prima is, maar als na het ontbijt de wagen opgedroogd is en mevrouw Grootjans met de meisjes nog het een en ander voor de picknick in orde moet brengen, gaan de jongens aan het wrijven, totdat de Peugeot blinkt. Dan komen de meisjes aandragen met een grote mand en daarna met een grote kruik met water, die zij bijna niet kunnen tillen, maar de jongens schieten toe en helpen de proviand in de koffer te bergen. Om klokslag zeven geeft meneer Grootjans gas.

De klim naar boven, die het viertal gisteren heeft gemaakt, was een wandeling over een molshoop in vergelijking tot de bergtocht van vandaag. Maar de sterke auto speelt met al de steile windingen.

Waar lijkt het landschap hier toch op? Ah, Henk weet het. Op Zuid-Limburg. Het is hier even heuvelachtig, even vruchtbaar en even liefelijk. Alleen zijn de heuvels veel ho-

ger en de dalen veel dieper. En er groeien andere gewassen. Tegen de hellingen van deze heuvels breiden zich de olijfgaarden uit en tuinen met sinaasappel- en vijgebomen, en veel wijngaarden. Sommige bomen prijken nog met bloesem; op andere hebben de jonge vruchten zich al gezet. En de weiden zijn allemaal bont van bloemen.

Hoger en hoger klimt de auto. Hé, het is opeens niet warm meer. Door het open raam woei straks een zoele wind naar binnen, nu een frisse koelte. Na een poosje gaat het raam zelfs dicht; het wordt te koud. Het landschap wordt hier anders, woester. Geen olijf- en wijngaarden en geen sinaasappeltuinen meer. Bruine en blauwe rotsen steken scherp en kantig op. Weiden zijn er wel, niet minder vol met bloemen dan beneden, doch het zijn andere bloemen. Henk herkent alpenroosjes.

„Dit is de Libanon,” zegt meneer Grootjans.

De Libanon? Was de tempel van Salomo niet van cederbomen van de Libanon gebouwd? Henk ziet geen grote bomen. „Waar zijn de ceders?” vraagt hij aan meneer Grootjans.

„Weg,” antwoordt die. „De Libanon is nog even rijk aan bloemen en even vruchtbaar aan fruit als in de tijd van het Oude Testament, maar de cederbossen zijn verdwenen.”

Op het hoogste punt, na uren rijden, zet meneer Grootjans de wagen stil. Hier zullen ze de picknick houden.

Bij het uitstappen huiveren Lientje en Ada in hun zomerjurkjes; er waait een dunne, scherpe wind. En nu vindt Ada het toch wel fijn dat haar moeder jassen voor hen meegenomen heeft, hoewel zij straks zei dat het onzin was, omdat het prachtig warm weer was.

Wim zoekt een plekje op achter een rots. Daar kan de wind

niet komen, de zon wel; hier is het lekker. De jongens sjouwen de mand met proviand erheen, meneer Grootjans de stenen kruik. Ze gaan picknicken. Ze eten allemaal veel brood, want de berglucht heeft hen hongurig gemaakt; ze smullen in sinaasappelen en bananen en ze drinken water uit de grote kruik.

Het uitzicht van dit bergplateau is wijd. In het noorden en in het zuiden zijn verscheiden toppen, naar het westen loopt het bergland af. Henk ziet heel ver en diep iets blikkeren. Dat is de zee, naar Wim vertelt. Ook naar het oosten daalt de bodem, maar dat dal heeft niet de rijke kleuren, die zij zagen in de velden bij het bestijgen van de Libanon. Het land is daar bruin en dor. „De Syrische woestijn,” zegt meneer Grootjans. „En ginds is de Anti-Libanon. Daar zijn nog hogere bergen. Zie je die witte toppen? Daar is eeuwige sneeuw.

„Heeft die berg een naam?” vraagt Henk.

„O ja, dat is de Hermon.”

Henk heeft onlangs op de zondagsschool een psalmvers geleerd. Hier juicht de Hermon, ginds de Tabor in uw naam.

„Is dat die Hermon?”

„Ja zeker, en de Tabor zullen we vandaag of morgen ook zien,” zegt meneer Grootjans.

„De Tabor?” vraagt Henk. „Die ligt toch in Palestina?”

„Inderdaad!”

„Gaan we dan . . .?” vraagt Henk meer dan verrast. „Gaan we dan naar Palestina?”

„Dat was de bedoeling. Nu jullie er zo dichtbij logeren, moeten jullie toch iets van het beloofde land zien, vind je niet?”

Henk en Lien zijn er stil van. Dit hadden zij nooit durven denken.

„We gaan naar het meer van Galilea,” zegt meneer Grootjans.

„Waar de wonderbare visvangst was?” vraagt Henk.

Meneer Grootjans knikt. „Onder anderen die.”

En dan herinnert Henk zich dat de Here Jezus op het meer van Galilea op de golven heeft gewandeld en dat Hij er de storm heeft gestild. En Lientje weet dat Hij er in een scheepje ging om van het water af te spreken tegen de mensen, die op de oever zaten, en dat Hij bij dat meer zoveel duizend mensen heeft gevoed met een paar broden en enkele vissen. Zullen zij daar komen? Lientje heeft nu haast geen tijd meer voor de picknick.

Wel, de sandwiches zijn op; ze hebben ieder een grote Jaffa-appel en een lekkere banaan gehad; ze hebben van het frisse water uit de stenen kruik gedronken. De reis gaat verder.

„Je moest je jasje nu maar uitdoen, Lien,” zegt mevrouw Grootjans bij het instappen.

Nu weer uit? Ze huivert van de kou.

„We gaan weer naar de warmte, zie je.”

Of ze de warmte ingaan! Snel dalend is het of ze in een hete oven glijden.

Toen ze de Libanon beklommen, was het land rondom vrij dicht bevolkt. Tussen de tuinen stonden overal huizen en tenten, en zij zijn door vele dorpen gereden. Op de akkers waren de boeren aan het werk. Ossen trokken er voor houten ploegen. In de wijngaarden waren vrouwen aan het werk. In de weiden graasden koeien.

Aan deze zijde van de bergrug is het eenzaam. Er is geen dorp, er staat geen huis en de weg is stil. Een enkele maal passeren ze een ezeltje of een kameel. Het veld dat wel vol

bloemen staat, maar waar geen vijgeboom of wijnstok is te ontdekken, ligt vol met grote stenen.

De auto schokt en hobbelt over de slechte weg. Bij scherpe bochten knarst het grind en schieten stenen als kogels onder de banden weg. Bij steile dalingen knarsen de remmen. Al warmer blaast de wind dwars door de wagen.

Op een kale rots staat een ruiter in een wijde mantel met een kap op het hoofd; schuin over zijn rug hangt een geweer. Man en paard staan roerloos stil en Henk denkt dat het een standbeeld is, maar dan zwaait het paard zijn staart, en als zij langs de rots passeren, ziet Henk de man met donkere, fonkelende ogen naar hen kijken.

„Is dat een jager?” vraagt hij aan Wim.

„Nee, een rover,” luidt het antwoord.

„O!” schrikt Lientje.

Mevrouw Grootjans glimlacht geruststellend. „De woeste wegen van de Libanon zijn vroeger gevaarlijk geweest. Maar tegenwoordig waakt de politie.”

„Kijk, daar komt politie aan,” zegt meneer Grootjans.

Het is een jeep; er zitten twee politiemannen in in witte uniformen. Zij salueren bij het passeren.

Lientje ademt opgelucht, nu er geen gevaar dreigt. Maar die politiemannen in een jeep vallen Henk een beetje tegen. Een jeep bij de grenzen van het heilige land! Zouden er motorboten tuffen op het meer van Galilea? Dat is heel anders dan hij heeft verwacht.

Een knal als een schot! Henk schrikt. Lien slaakt een gillette en kijkt angstig achterom. Worden zij beschoten? Die ruiter met de fonkelende ogen op de rots! En de jeep van de politie is verdwenen.

Wim en Ada lachen om haar schrik. Er is een band geploft. Geen wonder op zo'n weg.

Zij stappen uit om een reservewiel op te zetten. In de holle weg, waarin de zon brandt, terwijl er geen zuchtje wind kan komen, is het gloeiend heet. Terwijl meneer Grootjans en de jongens schroeven en zweten in de hitte, klimmen mevrouw en de meisjes langs een rotspaadje omhoog. Daar is gras om in te zitten; daar waait ook een licht koeltje over het plateau.

Van tussen rotsen, niet ver weg, ziet Lientje een schaap te voorschijn komen, en nog een, vijf, zes... een hele kudde komt achter de rotsen vandaan, zoekend naar gras op het plateau. En achter de kudde komt een jongen aan. Hij draagt een stok in de hand en een eind touw aan de gordel. Kijk, hij

zoekt een steentje van de grond en legt dat in zijn slinger. Nu slingert hij ermee. De steen suist weg en treft een schaap, dat ver is afgedwaald. Het dier schrikt op en rent weer naar de kudde.

Een herder met een slinger en een staf! Zo weidde David de schapen van zijn vader in de woestijn.

De jonge herder komt dichterbij. Zijn lange kleding is grijs en gescheurd, zijn hoofddoek vies en vuil. Zijn handen en gezicht zijn griezelig en zijn haar is verward en piekerig.

Zou David er zo hebben uitgezien, zo haveloos en vuil? Op platen heeft Lientje David gezien in een lichtgrijs gewaad, een gouden band in het roze haar, tokkelend op een harp, terwijl hij zat te midden van witgewolde schapen. David was een harpspeler en dichter en hij werd koning. Nee, David was anders dan deze haveloze herdersknaap, die achter vette en vieze schapen drentelt, meent Lientje.

Het reservewiel zit aan de wagen. Zij rijden verder, steeds omlaag. Daar komen ze aan een huis, het eerste dat ze ontmoeten na lang rijden. Een roodwitte slagboom verspert de weg.

Dit is de grens tussen Syrië en Israël. Nu staan ze vóór het beloofde land.

In het tolhuis, achter neergelaten zonneschermen, zit een man te schrijven. Levi zat in het tolhuis, schiet Henk te binnen. Wanneer de man buiten komt, om hun papieren te onderzoeken, valt het Henk weer een beetje tegen, net als straks bij de politiemannen in de jeep. Deze man is in uniform. Nee, zo was Levi, de tollenaar, niet.

De papieren zijn in orde. De slagboom gaat omhoog. Zij rijden Palestina binnen.

Henk en Lien kijken nieuwsgierig rond. Dit is dus het beloofde, het heilige land.

Het landschap is hetzelfde als aan de andere zijde van de grens, kaal, dor, leeg.

Maar als ze verder rijden, wordt het weldra anders. Er komt meer groen in het veld; er bloeien veel meer bloemen. Na een klim tegen een heuvel op ziet Henk een wijde vlakte vol wijn- en olijfgaarden en grote tuinen met sinaasappel- en vijgebomen. En in het midden van de vlakte ligt een dorp, dat sterk verschilt van wat hij in de buurt van Beiroet heeft gezien. Ginds waren de huizen ordeloos neergesmeten. Hier staan ze in rijen, goed gerangschikt, te midden van bomen, bloemen en gazons. En terwijl ginder alles oud en vervallen was, zijn hier de huizen nieuw en helderwit. Zo'n dorp heeft hij in de Libanon niet een gezien.

„Een Joodse kolonie,” zegt meneer Grootjans. „Vroeger was hier een ander dorp, armelijk en vies, een verzameling van krotten, en dit dal stond toen vol onkruid. Doch de Joden zijn gekomen en hebben dit ervan gemaakt: een land vloeiende van melk en honig, net als het was toen God het aan Abraham beloofde.”

Zij rijden door het dal. Op de akkers werken Joden, die, na vele eeuwen ballingschap teruggekeerd zijn in het land der vaders.

Het land is schoon en rijk en bloeiend. Maar is dit het oude Kanaän?

In de Libanon wandelden kamelen en trippelden ezeltjes langs de weg; daar gingen mannen met hun staf te voet en hoedden herders hun kudde in de woestijn, daar putten vrouwen water uit de bron en droegen het huiswaarts in een

kruik op haar schouder; daar ploegden de boeren met een houten ploeg, getrokken door een os.

Hier snorren snelle auto's langs de goede wegen; laden de Joden hun oogst op zware trucks en ploegen zij hun grond met vier- en zesscharige ploegen. Motoren grommen en sirenes loeien.

Is dit nu het land van Abraham, Izaäk en Jakob, van Mozes en David?

Steeds lager dalend in de hete oven bereiken zij de stad Tiberias.

6. AAN EN OP HET MEER VAN GALILEA

Als ze in Tiberias uit de auto stappen, zijn Henk en Lien, Wim en Ada alle vier erg moe. Henk snapt niet, hoe hij zo vermoeid kan zijn. Hij heeft geen klimtocht en geen lange wandeling gemaakt; het was de hele dag maar zitten in de auto. Van zitten word je toch niet moe!

„Het komt omdat jullie zoveel hebben gezien,” zegt mevrouw Grootjans.

Dit vinden de kinderen vreemd. Van werken en van lopen word je moe, maar van kijken toch niet?

Het moet toch zo zijn. Zij tollen alle vier van slaap. Onder het eten in een hotel kunnen ze hun ogen amper open houden en zodra hun oor het kussen van het hotelbed raakt, belanden ze in het rijk der dromen.

De volgende morgen zijn ze echter allemaal zo fris als hoentjes.

„Nu naar het meer?” vraagt Wim zijn vader.

Ja, nu naar het meer! Ze hebben het gister op de autorit maar vaag gezien, omdat het al schemerig was, toen ze er dichtbij kwamen.

Ze laten de auto in de garage van het hotel staan. In de nauwe straatjes van Tiberias kun je met een wagen niets beginnen. Zelfs een beladen ezel kan er amper door. Als er een grauwkje aankomt, beladen met heel grote pakken, moeten zij zich tegen de muur drukken om de ezel ruimte te geven.

Tiberias is heel oud; dat kun je zo maar zien. De nieuwe tijd is tot Tiberias niet doorgedrongen. De stad is echter ook heel lelijk. De huizen zijn half in de grond uitgegraven; ze hebben lage deuren en haast geen ramen. De kinderen, die in de goten rondkruipen, zijn goor en vies, en er komt uit de huizen een lucht, die de meisjes de neus doet dichtknijpen. Een vieze stad.

Aan het eind van een nauw, morsig steegje is de kade. Nu staan ze aan het meer. Ha, dit is anders dan de stad. Het meer is ruim en schoon en de zon schittert in de vrolijk kabbelende golfjes.

Ze wandelen langs de oever. Dichtbij dobbert een vissersscheepje. Er staan twee mannen in, die het net uitwerpen. Verderop ligt een scheepje aan de kant vast. Er zitten mannen in, bezig met het boeten van de netten. Eén is een bejaarde visser met een grijzende baard; er zijn ook een paar jonge mannen bij.

Ze zien overal vissers. Sommige varen, andere vissen, weer andere zijn bezig met het lossen van de vangst. Kijk, daar wordt een net opgehaald. Dat net is zwaar. De mannen moeten geweldig trekken om het aan boord te krijgen. Het gelukt hun niet. Zij roepen hun makkers aan de oever te hulp. Twee, drie schuitjes schieten toe en met vereende krachten slepen ze het net naar de oever.

Zou het zo bij de wonderbare visvangst zijn gegaan?

De vissers storten de vis uit het net in manden. Wat vreemde vissen! Veel vinnen, een witte buik, een roodbruine rug; vreemd zijn vooral de grote, starende ogen.

„Hallo, jongelui!” roept meneer Grootjans.

Terwijl de jongens bij het leegstorten van het net vol vissen toekeken, heeft hij staan praten met een visser.

„Hebben jullie trek in een zeiltochtje?” vraagt meneer Grootjans. „Wij kunnen de schuit van deze visser huren.”

Henk en Wims ogen schitteren. Zeilen? Fijn!

„Het is toch wel vertrouwd?” vraagt Lientje.

Henk lacht z'n zusje uit. Weet ze niet meer, hoe meneer Grootjans zeilen kan? Zij hebben immers vaak gezeild in zijn B.M.-er op het Nieuwe Meer en op de Westeinderplas. En Henk is eens met hem en Wim naar de Friese meren geweest: de Oranjesluizen uit, het IJselmeer over. Tussen Enkhuizen en Staveren waren hoge golven. Wie op het IJselmeer kan zeilen, kan het zeker ook op het meer van Galilea. 't Is onzin om daarover ongerust te zijn.

Ze stappen met z'n zessen in het bootje. De visser geeft het

een duw, zodat het van de oever vrijkomt en het meer inschiet. Henk mag het roer houden, terwijl meneer Grootjans met hulp van Wim het zeil opzet. Met een spriet steekt hij een zeil omhoog: een hoge, spitse driehoek, die ver boven de korte mast uitsteekt.

Het grote zeil vangt wind; de boot krijgt vaart en gaat schommelen. Henk trekt het roer aan, maar hij weet niet precies, hoe hij het hanteren moet, nu er zo'n druk op komt. Gaat het wel goed?

Gelukkig, het zeil is opgezet en meneer Grootjans neemt de helmstok van hem over. Scherp bij de wind zeilend scheert het bootje stampend over het meer.

Nu zien zij Galilea anders dan gisteren. Toen zagen ze van de Libanon neer op zijn heuvels. Nu kijken ze op bij de bergen, die als een kleurige krans rondom het blauwe water liggen.

Nadat ze een poos een flink eind uit de wal gevaren hebben, stuurt meneer Grootjans op een landtong aan. Daar steken een aantal grote stenen uit de grond omhoog.

„Is dat een kerkhof?” vraagt Henk. De stenen doen aan een begraafplaats denken.

„Dit is Kapernaüm,” licht meneer Grootjans in.

Het bootje schiet bij het landhoofd aan. Zij wandelen tussen de stenen, die zij van het meer af zagen. Er zijn verder nog enkele fundamenten en een paar brokken plaveisel van een zeer oude straat. Dat is alles wat overgebleven is van het trotse Kapernaüm uit Jezus' dagen.

Het enige gebouw, dat nog min of meer te herkennen is, is de synagoge. Men kan althans de plaats van het portaal en de vergaderzaal terugvinden en zien dat er een galerij geweest is, die langs drie zijden omliep.

In deze synagoge is Jezus dus sabbat aan sabbat binnengegaan met zijn discipelen. Hier heeft Hij de Schrift gelezen en verklaard en het Koninkrijk gepredikt. En in deze stad heeft Hij de zoon van de koninklijke hoveling en de knecht van de Romeinse officier genezen, en het dochtertje van Jairus, die overste van deze synagoge was, uit de doden opgewekt. En Hij heeft deze stad vervloekt: „En gij, Kapernaüm, zult gij tot de hemel verhoogd worden? Tot het dodenrijk zult gij nederdalen.”

De vloek is vervuld. Kapernaüm doet aan een kerkhof denken.

Zij wandelen terug naar het meer. Een visser heeft een vuurtje gemaakt tussen enkele stenen en stookt dit met hout, gesprokkeld uit een bosje. In een platte, ijzeren pan bakt hij een paar vissen.

Het is omstreeks het middaguur. Mevrouw Grootjans heeft uit Tiberias haar grote mand weer meegenomen om het twaalfuurtje buiten te gebruiken. Er zitten brood en vruchten in. Maar een visje erbij zou de picknick stellig smakelijk maken. „Kunt u ook voor mij een paar vissen bakken?” vraagt zij aan de visser.

Die knikt ijverig. O ja, vis genoeg. En ook olijfolie genoeg om ze in te bakken. Hij bakt voor hen zes flinke vissen, voor ieder één.

7. STORM OP HET MEER

Na de picknick stappen zij weer in de boot en nu zet meneer Grootjans koers naar de overzijde van het meer. Er is wat meer wind dan vanmorgen. Het spitse zeil staat prachtig strak. De mast buigt af en toe een beetje door. De boeg snijdt bruisend door de golven, die aan de lijzijde langs het boord lopen en soms over het randje wippen. De meisjes vinden het eng dat de boot zo scheef gaat, maar de jongens hebben er plezier in. Het zeilt verrukkelijk op het meer van Galilea.

Andere bootjes scheren bij hen langs. Overal op het meer zie je driehoekige sprietzeilen, allemaal oranje-rood getaand. De vissers kijken vreemd op, als zij in een gewone vissersboot een Europees gezelschap zien. Maar zij steken vriendschappelijk de hand omhoog als groet, en Wim en Henk zwaaien ijverig terug.

Ze varen naar de overkant en gaan daar aan de wal.

„Dit is nu het land van de Gadarenen,” zegt meneer Grootjans. „Kijk, zie je daar die heuvel, die steil in zee afloopt? Daar weidden de varkens, in wie de boze geesten voeren toen ze door Jezus werden uitgedreven uit die arme man, en van die steilte af zijn toen de varkens in zee gerend.”

De meisjes blijven aan het strand. De heuvels, begroeid met kreupelhout en bezaaid met stenen en rotsblokken, lokken hen niet aan. Wie weet of er ook nu niet van die wilde man-

nen zijn? Maar de jongens klimmen met meneer Grootjans naar boven. Het is daar woest en eenzaam. De jongens ontdekken er holen, waarvan de openingen gedeeltelijk met grote stenen toegedekt zijn. Zouden dit de graven zijn, waarin vroeger die wilde mannen woonden? Nu worden Henk en Wim toch ook een beetje bang. Zij gaan maar liever weer naar het strand en in de boot. 't Is beter zeilen op het blauwe meer dan zwerven tussen graven.

De tocht terug gaat voor de wind. Het zeil staat breed uit en het scheepje loopt nu rustig. Het zeilt veel kalmer dan straks, toen zij al laverend tegen de wind opklopten. Snel naderen zij Tiberias.

Opeens valt er een felle rukwind in het zeil. De mast kraakt en het scheepje helt sterk over. De meisjes gillen en klemmen zich vast aan mevrouw Grootjans.

Meneer Grootjans is door de plotselinge stoot een ogenblik verrast, maar hij laat de schoot onmiddellijk vieren en dan richt de boot zich weer op.

Er volgen nieuwe stoten, harder nog dan de eerste. De mast kraakt erg en het zeil klappert fel.

Het is een bui, die plotseling van achter de bergen van het Overjordaanse opgekomen is, en die opeens in volle kracht woedt. De lucht, zo pas nog helderblauw, wordt zwart van dikke wolken, die van de bergen rollen.

De zee schiet aan. De grauwe golven doen het lichte bootje hevig slingeren. Ze springen over het lage boord naar binnen. De storm rukt aan het zeil en daar het niet gereefd kan worden, moet het haastig neer. Het kost meneer Grootjans grote moeite het te bergen.

Lientje en Ada hebben zich van de roeibank op de denning laten glijden en zitten daar dicht tegen elkaar aangekropen,

rillend van vrees. Het schuim vliegt hún om de oren; het buiswater stort over hen heen; het water dat in de boot geslagen is, stijgt boven de denning uit.

„Hozen!” gebiedt meneer Grootjans aan de jongens en zij gaan ijverig scheppen, maar de zee gooit veel meer water in de boot dan zij er uit kunnen werken.

Hulpeloos dobberen zij midden op het meer.

Zo hebben de discipelen ook eens hulpeloos op ditzelfde meer gedobberd, overvallen door net zo'n bui als deze. Achter de bergen van het Overjordaanse pakken de wolken zich dikwijls samen, zonder dat iemand het zien kan, en plotseling stort de bui zich dan uit op het meer. De discipelen waren vissers, van jongsaf hadden zij op het meer gevaren, en toch raakten zij in nood. Ze schreeuwden: Wij vergaan!

En in dit bootje is slechts één ervaren zeiler, en verder een vrouw en vier kinderen, die allen sidderen van angst. Want Henk en Wim hebben hun hoosvaten al lang neergegoid. Zij kunnen en zij durven niet meer hozen. De zee is zo woest en het scheepje is zo klein.

Het gróte verschil is: de discipelen hadden de Heiland bij zich; bij de eerste storm was Hij aan boord, bij de andere kwam Hij naar hen toe over de zee. En beide malen stilde Hij de storm.

Nu is Hij er niet. Hij is heengegaan. Op Hemelvaartsdag is Hij van de Olijfberg opgestegen, weg uit dit land, weg van de aarde. Zij zijn alleen in de woedende storm op de kokende zee.

Meneer Grootjans worstelt om de boot boven water te houden. De kinderen zijn naar zijn vrouw gekropen en zitten daar als kuikens bij een kloek onder een stuk zeildoek, dat hen een klein beetje beschermt tegen wind en water.

Onder het zeil huilt Lientje zachtjes en Ada klappertandt. Henk bijt op zijn lippen om niet in snikken uit te barsten. Wim vraagt angstig aan zijn moeder: „Moeten wij nu allemaal verdrinken?”

„Wat er met ons gebeurt, is in 's Heren hand, m'n jongen,” antwoordt mevrouw Grootjans.

„Maar Hij is er toch niet,” komt Ada bang. „Hij is niet aan boord en Hij is ook niet op de berg om naar ons toe te komen.”

„Hij is altijd en overal bij ons,” zegt mevrouw Grootjans. Henk huivert. Zo heeft hij het van zijn moeder ook gehoord en van zijn onderwijzer ook: de Here Jezus is altijd bij ons; Hij ziet en hoort ons overal . . . Maar hier ook? vraagt hij zich af. In deze kleine boot op het woedende meer, onder de dikke wolken? Als Hij op de berg was, of aan de oever wandelde, of nog in Kapernaüm was, ja dan . . . Maar nu?

„Zullen we bidden?” stelt mevrouw Grootjans voor.

„Ja,” zeggen de kinderen, „ja!” En ze kruipen heel dicht tegen haar aan. Terwijl de zee bruist en de storm brult, en één man wanhopig worstelt om de boeg op de golven te houden, bidt vóór in de kleine boot onder het brok zeil die moeder, en de

kinderen bidden mee, de ogen stijf dicht, de handen stijf gevouwen.

„ . . . Red ons, o, God. Help ons aan wal te komen . . . ”

Het gebed knapt af. Een zware roller overstelpt de boot. De kinderen schreeuwen van ontzetting. Zij drijven alle vier in het schuimend water. Wij vergaan, denkt Henk. Het bidden helpt geen steek.

Het kleine schuitje richt zich op. Moeder Grootjans vervolgt:

„ . . . Uw wil geschiede. Geef ons te geloven dat het altijd goed is, hierbeneden of daarboven . . . ”

Henk huivert. Hij begrijpt, waar mevrouw Grootjans op doelt. Dat zij kunnen verdrinken en of zij dan in de hemel mogen komen. In de hemel komen die de Here Jezus liefhebben. Heeft hij de Here Jezus lief? Hij gelooft van wel. Maar hij doet vaak verkeerd. Hij is vaak ongehoorzaam, driftig, nukkig; hij is niet altijd eerlijk. Hij heeft de hemel zeker niet verdiend.

Maar moeten zij sterven? De Here Jezus stilde toch de storm op dit meer! Eén woord van Hem en er was grote stilte.

Hij licht een tip van het zeil waaronder ze schuilen op. Het is nog donkerder dan straks en de zee brult nog verschrikkelijker.

De boot slaat bijna vol. De kinderen liggen in het water. Zij kunnen hun hoofden nauwelijks boven houden.

Op een gegeven ogenblik grijpt een woedende rukwind het zeil, waaronder zij schuilen, en rukt het weg.

Nu, zonder dekking, is het nòg verschrikkelijker. Het water sproeit over hen heen. Zij weten niet wat het is: slagregen of overslaande golven. Brullende schuimkoppen rennen op hen aan.

Meneer Grootjans, stevig het roer omklemmend, houdt nog

altijd zijn scheepje op de golven. Zolang hij dit volhouden kan, is het bootje tegen veel bestand.

Maar op een zeker ogenblik kraakt het bij het roer en staat de stuurman met een lege helmstok in de hand. Het roer is weggeslagen.

Nu is de beste zeeman machteloos. Zij zijn hulpeloos overgeleverd aan het geweld van zee en storm.

Van alle kanten grijpen de golven het stuurloze scheepje aan en springen binnen boord. De boot slaat vol. Het is een kwestie van tijd — en zeker niet van lange tijd — of het hulkje zal helemaal verzwolgen zijn.

„Here God, red onze zielen!” bidt mevrouw Grootjans, terwijl ze met haar beide armen de vier kinderen omvat.

Henk begrijpt dat er geen hoop meer is om levend aan wal te komen. Zij staan vlak voor de dood. En dan . . .

Daar schiet licht door het donker! Een grillige zonnestraal verlicht opeens de zwarte zee. En op hetzelfde ogenblik is de wind weg. Plotseling is er een grote stilte.

Henk staat verstomd. Heeft God dan tòch het gebed verhoord? Was Hij, is Hij bij hen, zoals Hij toen bij de discipelen was? Ja, ja! . . .

„Jongens, nu hozen!” gebiedt meneer Grootjans.

Henk en Wim gaan scheppen met de hoosvaten. Ze scheppen het bootje leeg.

„Nou, meneer, dat hebt u 'm kranig geleverd,” zegt de visser, die hun zijn bootje heeft verhuurd, als ze aan wal gekomen zijn. „Het was boos weer. Ik had niet gedacht dat ik u weer terug zou zien. U bent een zeeman eerste klas.”

„Het ligt niet aan mij,” zegt meneer Grootjans. „Het roer

was kapot en ik kon niets. God heeft er ons doorheen geholpen.”

De visser knikt eerbiedig. „Geloofst meneer dat ook?”

De Grootjans lopen haastig van het strand naar het hotel om schone kleren, want zij druipen alle zes van water.

Die avond zitten ze met z'n allen op een terras aan het meer. De maan schijnt en de sterren fonkelen. Er is geen zuchtje wind. Het meer lijkt net een grote spiegel, waarin de sterren en de maan weerkaatsen: tienduizend gouden stippen en een grote, oranje lampion. De bergen staan stil en ernstig rondom het water. Alles ademt vrede. Je kunt niet begrijpen dat hier vanmiddag een felle storm heeft gewoed.

Henk huivert, nu hij zich die bange ogenblikken indenkt. Zij zijn aan wal gekomen doordat de storm opeens voorbij was. Maar het had ook anders kunnen zijn. En dan . . . geef ons te geloven dat het altijd goed is, hierbeneden of daarboven, bad mevrouw Grootjans. Zou het met hem goed zijn geweest? Hij is helemaal niet zo'n beste jongen, o neen! Nu hij er rustig over denkt, staat hem dat nog veel klaarder voor de geest dan vanmiddag. Onlangs op school. Heb jij die sommen helemaal alleen gemaakt, Henk? vroeg meester Alberts. Hij zei van ja, maar het was niet zo. Gijs Kroon had hem geholpen. Een paar weken geleden. Hij kwam thuis met een kapotte fiets. Aanrijding gehad, zei hij tegen z'n vader. Maar de fiets was gebroken doordat hij met zijn makkers allerhande dolle toeren had uitgehaald en in het park op de fiets van stenen trappen afgehobbeld was. Die middag toen hij boodschappen moest doen voor moeder en hij het vertikte. Hij was er stilletjes van door gegaan en moeder moest zelf de boodschappen doen, terwijl ze het zo druk had. En die andere

keer, toen hij de boodschappen wel deed, maar van moeders geld ijsjes kocht voor zich en voor z'n vriendje. Moeder had het niet direct gemerkt. Neen, maar God wel. Die wist wel dat hij een bedrieger was en een dief. En als het nu vanmiddag eens anders was gegaan . . . Hij heeft de hemel niet verdiend. O, neen. Maar de Here Jezus heeft immers onze straf gedragen; Hij stierf voor ons. Wie zijn zonden belijdt . . . , luidt een tekst, die hij op de zondagsschool geleerd heeft. Hij heeft aan vader bekend dat zijn fiets stuk was, maar pas nadat vader hem de duimschroeven had aangezet. Hij heeft aan moeder bekend dat hij van haar geld ijsjes had gekocht, maar pas nadat zij gemerkt had dat de boodschappen goedkoper waren. Vader en moeder hebben hem vergeven. Zou God hem ook vergeven? God vergeeft menigvuldig, staat in de Bijbel. Jezus heeft zichzelf gegeven voor ons . . . Wie bidt die ontvangt . . . Wel, dan is er vergeving ook voor hem, Henk Voornveld. Dan is de hemel ook voor hem, wanneer hij bidt.

„Hé, Henk, je hebt je limonade nog niet opgedronken. Geen trek?” vraagt mevrouw Grootjans.

„Ja . . . jawel,” zegt Henk, wat overrompeld. Hij was zó met dat andere bezig dat hij zijn limonade heeft vergeten. Maar nu drinkt hij zijn glas gretig leeg.

9. NAAR NAZARETH

De volgende morgen rijdt, terwijl de kinderen de koffers naar buiten dragen, meneer Grootjans de auto voor het hotel. Ze gaan verder, naar Nazareth.

Het is voor Henk en Lientje alweer een zeer bekende naam, maar ze hadden nooit gedacht dat ze de stad ooit met eigen ogen zouden zien.

Als ze Tiberias uitrijden, is de zon nog achter de heuvels aan de overkant van het meer verscholen. Het is heerlijk fris en buiten de stad snuiven de kinderen een heerlijke geur op, een grote tegenstelling tot de luchtjes in de nauwe straatjes. Dit is bloemengeur. Galilea is een land vol bloemen. Klaprozen en korenbloemen kleuren rood en blauw tussen de opschietende tarwe op vele kleine akkers, en in plaats van groen zijn de weiden purper- en vermiljoenrood, oker- en citroengeel, hemelsblauw en ultramarijn van honderdduizenden bloemen. Zoveel bloemen zie je in Nederland in het voorjaar enkel in de bollenstreek, maar hier staan alle soorten door elkaar.

Daar loopt een man. Wat draagt hij op zijn rug? Een stuk hout met een blinkend ijzer eraan.

„Een boer met zijn ploeg,” zegt meneer Grootjans.

Henk lacht. Nu neemt meneer hem in het ootje. Wie kan er nu een ploeg op de rug dragen? Simson niet eens!

Maar even verder trekt een koe net zo'n stuk hout door een

akker en de grond wordt erdoor omgewoeld. Het is dus toch een ploeg, al is hij erg klein. Het ploegen gaat niet diep en slechts bij smalle reepjes.

Het land is heuvelachtig. De auto klimt telkens omhoog om na een top weer in een volgend dal te dalen. Zo ontrollen zich steeds nieuwe panorama's.

Van een heuvelkling zien zij op bomen neer. Maar het is geen bos. De bomen staan geplant in rechte rijen, wijd uit-een.

„Een olijfgaard,” zegt meneer Grootjans.

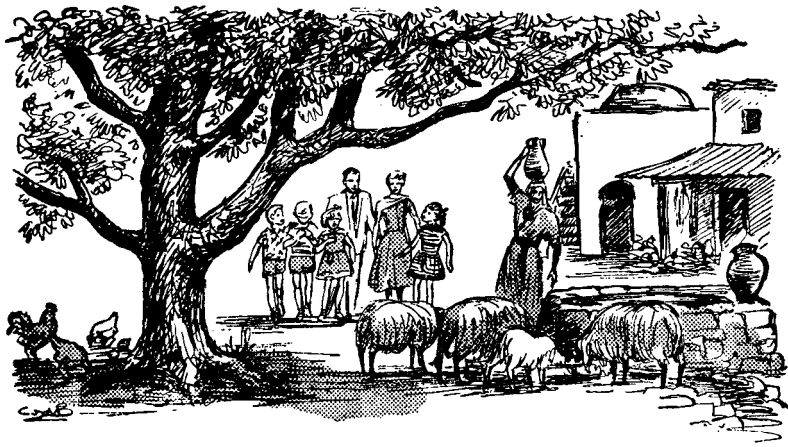
Lientje heeft zich een olijvengaard altijd heel anders voorgesteld. Bij de olijvenhof dacht ze aan een ommuurde ruimte, vast niet groter dan een appelboomgaard. Deze aanplant is echter onafzienbaar. Hij vult het gehele dal en klimt bij de volgende heuvel op.

Dan volgt er bos. Ze rijden er dwars doorheen. De dikke kruinen van de hoge bomen geven koelte en schaduw. Want onder de rit is de zon snel geklommen en de hitte trilt alweer boven het open veld.

Na de betrekkelijke schemer van het bos is het zonlicht des te overdadiger, wanneer ze weer door een dal vol gras en bloemen rijden. Er graast een kudde schapen en op een grote steen aan de weg zit een herdersjongen op de fluit te spelen. Mijnheer Grootjans stopt bij hem om hem iets te vragen, maar de jongen speelt onverstoord door en zij willen al doorrijden, als de jongen zijn liedje uit heeft en dan opspringt. Hij is nu heel beleefd. „Ja, Kefr Kenna ligt dichtbij. Na het gindse bos. En vroeger heette dat dorp Kana.”

Het komt zo uit. Na het bos zijn ze bij het dorp.

Dat wil zeggen, ze staan voor een hoge heg. Ze moeten een eindje lopen langs die heg om in het dorp te komen.

Henk vindt de omweg te lang. Hij kan best door de heg heen, meent hij, maar als hij het probeert, komt hij van een koude kermis thuis. Het is een cactusheg. De bladen hebben messcherpe punten. Je kunt nog gemakkelijker over een muur met glas of over een schutting met spijkers klimmen dan over of door zo'n heg. Met een bloedende vinger en een zuinig gezicht wandelt Henk met de anderen om de heg heen het dorp binnen.

Onder een grote terebint¹, die zijn enorme kroon over het dorpsplein spreidt, welt water uit een bron in een grote stenen bak, waarbij schapen staan te drinken, en een vrouw haar kruik vult.

Op dit plein is de bruiloft van Kana gevierd. Uit deze bron stroomde het water dat Jezus in wijn heeft veranderd.

Het plein is nu haast leeg, maar nadat Lientje de bruiloft in het dorpje bij Beiroet heeft gezien, weet ze precies, hoe de bruiloft te Kana is geweest. Onder deze terebint hebben de

¹ terebint = terpentijnboom, een van de mooiste bomen van Palestina met een zeer dicht bladerdak.

lange tafels gestaan, waaraan de bruiloftsgasten konden eten en drinken. Het gehele plein is vol geweest met feestelijk geklede, vrolijke mensen. In het midden hebben meisjes met de tamboerijn gerinkeld en jongens op de fluit gespeeld, en de mensen hebben gezongen en gehuppeld van vreugde om het geluk van bruidegom en bruid. Alleen de leider van het feest is onrustig geworden. Zijn dienaars zeiden: „Heer, er is geen wijn.” En de honderden feestgangers uit het dorp en van ver daarbuiten zouden straks na het zingen en spelen gaan zitten aan de lange tafels om te drinken. Maria heeft het gehoord: de wijn ontbreekt. Zij is gegaan naar Jezus: „Zorg Gij voor wijn.” Doch Hij heeft haar afgewezen: „Het is mijn tijd nog niet.” En toch heeft Maria de dienaars in het oor gefluisterd: „Wat Hij u zegt, doet dat!” En terwijl het spel doorging en het gehele dorp vervuld was van muziek en zang, is Jezus naar de bedienden gegaan en heeft gezegd: „Vult die watervaten”. En ze zijn naar deze bron gegaan en hebben de vaten gevuld tot aan de rand en daarna hebben ze van het water naar de leider van het feest gedragen. Toen die het geproefd had, riep hij uit: „Dit is wijn! De edelste wijn, die ooit uit druiven is geperst.” En daarop werd het feest veel blijder dan ooit een Galilese bruiloft is geweest.

Van Kana gaan ze naar Nazareth. „Een half uur rijden,” zegt meneer Grootjans.

Als ze een poos gereden hebben, zoeken Henk en Lien naar de stad. Zien ze nog geen huizen, geen torens? Ze zien alleen golvende heuvels, bedekt met korenvelden, wijngaarden en weiden. Waar is Nazareth toch?

„We zijn er vlakbij,” zegt meneer Grootjans.
Maar de jongens zien niets van een stad.

De weg maakt een bocht en klimt vervolgens bij een heuvel op. Op de top laat meneer Grootjans de wagen stoppen.

Voor hen ligt Nazareth in een dal. De vierkante huizen, wit en grijs, lijken op blokken uit een blokkendoos, onordelijk uitgestrooid tussen olijvenhoven en wijngaarden, behalve in het centrum, waar de huizen aan elkaar gebouwd zijn aan nauwe straatjes.

De auto daalt de laatste helling af. De straatjes van Nazareth zijn te nauw om er in te rijden. Daarom stappen ze voor de poort uit en wandelen ze verder. Voorbij het centrum zijn de huizen wijder uit elkaar gebouwd. In zo'n huis, klein en sober, heeft de Here Jezus dus gewoond. Lien gluurt door een open deur naar binnen, maar ze kan weinig zien; het is daarbinnen donker. Een vrouw zit op een drempel, een kind komt uit een ander huis naar buiten. Daar steekt een ezel zijn kop uit een deur. Hé, is dat een stal in plaats van een huis? Ernaast gaat een vrouw, die een kruik water op het hoofd gedragen heeft, naar binnen; dat moet dus weer een huis zijn. Maar dáárnaast drijft een jongetje een geit naar buiten; dat is dan weer een stal. Huizen en stallen lijken hier sprekend op elkaar.

Voor een huisdeur zitten twee vrouwen, een jonge en een oudere, zeker moeder en dochter. Zij draaien samen een ronde steen, die op een andere steen ligt, heen en weer. Zie, zij gieten graankorrels uit een kruik tussen de stenen, en er stuift een beetje meel. Ah, die vrouwen malen. Tussen de beide stenen wordt de tarwe fijngewreven. Staat in de bijbel niet: Twee vrouwen zullen samen malen? Dat is dus dit.

Lien blijft staan, vol belangstelling voor de vrouwen, en ook nieuwsgierig door de half open deur naar binnen glurend

in het huis. Zij wou daar graag eens kijken. „Zou 't mogen?” vraagt zij Ada.

Moeder Grootjans heeft het gehoord. „Mogen de meisjes eens binnen kijken?” vraagt zij aan de vrouwen.

Die kijken elkaar aan en daarna wat verlegen naar de vreemden. Er is niets bijzonders in haar huis en helemaal niets moois. Maar als de dames graag binnen willen kijken, zij hebben er niet op tegen. De oudste vrouw staat op om haar bezoekers voor te gaan.

Mevrouw Grootjans volgt haar en Ada en Lientje daarachter. Het eerste ogenblik ziet Lientje binnen niets. Het is er donker na het felle licht op straat. Maar ze ruikt mest en koielucht. Dit is een stal, geen huis. Als haar ogen wat gewend zijn aan het donker, ziet ze een koe en een geit ieder in een hoek liggen te herkauwen, en een ezel bij een voederbak. Maar kijk, daar is een verhoging. Een trapje van enkele tre-

den leidt erheen. Het verhoogde stuk beslaat bijna de helft van het huis. Daar hangt een hangmat aan een paar in de grond gestoken takken, en in die hangmat ligt een kindje. Er staan schalen en kruiken met melk en meel op een paar aan de wand geslagen planken. De vloer van het verhoogde deel is van leem, net als het eerste stuk, maar in het midden is een ijzeren plaat, waarop as en verkoold hout liggen. Dit lijkt weer op een woning. Dit huis is stal en woning tegelijk! De mensen wonen in één ruimte met de dieren, alleen twee trapjes hoger.

„Maar waar is de tafel?” vraagt Lien. „Waar zijn de stoelen? Waar zijn de ledikanten?”

„Die meubels kennen de mensen hier niet,” zegt mevrouw Grootjans. „Zij zitten op een mat in plaats van op een stoel; zij eten uit een schaal, die ze op hun knieën houden, en hebben dus geen tafel nodig. Zij slapen op matrassen, die nu opgerold tegen een muur liggen, maar 's nachts worden uitgerold. Dan gaat de hele familie: man, vrouw en kinderen, in een kring op de vloer liggen, rondom de vuurplaat, met de benen naar het vuur, dat de gehele nacht blijft smeulen. Dat is lekker warm. Want overdag is het in Palestina vaak heet, maar de nachten kunnen koud zijn.”

Lien luistert met verbazing. Geen stoel, geen tafel en geen ledikant. Die dingen heeft in Nederland de allerarmste. En samen met het vee in één vertrek wonen, dat komt in Nederland niet voor. Zijn deze mensen zo verschrikkelijk arm? Maar de vrouw draagt gouden ringen in de oren en een gouden armband en ook een gouden enkelring.

„Het is heus niet enkel uit armoede dat de mensen zo eenvoudig wonen,” zegt mevrouw Grootjans. Het is gewoonte. Hun vader en moeder, hun groot- en overgrootouders hebben zo

gewoond. Deze mensen leven zo al duizend en misschien drieduizend jaar.”

Lientje kijkt peinzend om zich heen. „Woonden Jozef en Maria in een huisje als dit?” vraagt zij.

„De ouders van Jezus, bedoel je? Zeer waarschijnlijk wel,” antwoordt mevrouw Grootjans.

Nu kijkt Lientje met eerbied om zich heen. Uit zo'n stenen kruik heeft Hij dus gedronken; uit zo'n aarden schaal heeft Hij gegeten. Als klein kind is Hij net als dit kind in doeken gewikkeld en in de hangmat gelegd, en later heeft Hij op een matras geslapen tussen zijn ouders en zijn broers en zusters met de voeten uitgestrekt naar het vuur. In het lagere deel van het huis heeft naast de ezel en de geit misschien de werkbank gestaan, waaraan Hij heeft gezaagd, getimmerd en geschaafd.

Ze gaan weer naar buiten.

Ginds is de synagoge. Een oud, eerwaardig man zit op de trappen. Hij heeft een boek op de knieën, waaruit hij voorleest aan een aantal knapen, die rondom hem staan, en daarna spreekt hij met de jongens over het gelezene. Zo zal Jezus met andere jongens hebben gestaan bij de Schriftgeleerden, die de boeken van Mozes en de profeten lezen en verklaarden.

Ze lopen verder, nu weer door nauwe straatjes. Soms is het klimmen, want er zijn er bij, die trapsgewijze bij de heuvel op gaan. Ze wandelen ook door holle paden tussen de olijfgaarden. En steeds moeten Henk en Lien denken: hier heeft de Here Jezus ook eens gelopen; hier heeft Hij als kind gespeeld.

Ze moeten verder. Meneer Grootjans wil die avond nog in Beiroet zijn en dat is een lange weg. Ze stappen weer in de

auto en dalen daarna van de heuvels rondom Nazareth af in de vlakte van Jizreël, vol korenvelden, olijvengaarden en bloeiende weiden.

„Zie je die berg?” vraagt meneer Grootjans.

Henk ziet hem; het is een flinke berg, ofschoon niet zo hoog als de toppen van de Libanon.

„Dat is de Karmel.”

Ei, de berg van Elia en de Baälpriesters, de berg van het vuur en van de regen, nadat het drie en een half jaar niet geregend had.

Ze komen in een stad, Haïfa.

En dan is het of ze met één sprong terug zijn uit de tijd van het Oude en het Nieuwe Testament in hun eigen tijd. Er suizen honderden auto's en bussen door de straten, die vol zijn met grote winkels, bioscopen en hotels. De ruime haven ligt vol schepen, waarboven sterke kranen hun lange armen heen en weer zwaaien. Haïfa is een moderne stad.

Na de stad komen ze op een weg langs zee en daar keren de oude tijden weer terug. Geen motorboten en geen bussen meer. Er zeilen vissers langs de kust in bootjes net als die op het meer van Galilea. Er wandelen weer ezels en kamelen op de weg.

Ze rijden door Tyrus en een poos later door Sidon. „Dit waren in de tijd van koning Salomo drukke havensteden,” vertelt meneer Grootjans. „De profeten hebben voorspeld dat zij verwoest zouden worden.”

De steden zijn verwoest. Tyrus en Sidon, eenmaal schatrijk, zijn nu armzalige vissersdorpen.

De avond valt. Duizend sterren tintelen aan een diepblauwe lucht. De maan brandt als een lampion. De auto klimt bij heuvels op.

De kinderen zien er niets van. Zij zijn alle vier in slaap gevallen en leunen nu tegen de kussens en tegen elkaar. Als de auto na een steile daling een scherpe s-bocht neemt, glijden ze haast van de bank, maar slapen door. Als de auto met een schok stopt, gaan de ogen even open.

„Een steenbok!” zegt meneer Grootjans. „Hij sprong uit dat bosje op de weg.”

Henk, wakker geschrokken, schiet overeind. Een steenbok! Hij ziet een rank dier met lange, geringde horens midden op de weg. Het staat stil, verblind door het felle licht van de autolampen. Nu springt het weg, een bosje in.

De andere kinderen kijken niet eens, zo slaperig zijn ze. En Henk dommelt ook dadelijk weer in.

Geen van vieren merken ze dat de auto het pad naar het huis van de familie Grootjans opzwenkt en stopt. Mevrouw Grootjans moet hen wakker schudden. Dan stappen ze slaapdronken uit en wankelen het huis in naar hun bedden. De jongens hebben niet eens 't benul om een hand uit te steken voor het naar binnen dragen van de koffers en de kleren, en de meisjes geven mevrouw Grootjans zelfs geen nachtoen. Zodra hun oor het kussen raakt zijn ze opnieuw in slaap.

9. HIJ IS ALTIJD EN OVERAL NABIJ

„Het vliegtuig uit Beiroet zal over enkele minuten dalen!” klinkt het uit de luidspreker over Schiphol.

Daar scheert een Douglas zwaar grommend, maar nog hoog over de luchthaven. Dat is 'm, weet meneer Voornveld. De piloot draait zijn rondje voor het landen, om aan de zak te zien hoe de wind is en uit welke hoek hij dus moet landen. Nu neemt hij zijn draai. De machine raakt weer uit het gezicht, zó ver dat je zijn motoren niet eens meer kunt horen. Maar dit duurt niet lang. Daar komt de snelle vogel alweer aan, de wielen uitgekapt. Het is nu net een ooievaar, die bij het neerstrijken op het nest de lange poten uitsteekt.

Mevrouw Voornveld tuurt scherp naar de ramen van het vliegtuig. Ziet ze Lientje en Henk? Het gaat te snel.

De Douglas landt, de landingsbaan afrennend naar de andere hoek van het grote vliegveld. Hij raakt zowaar weer uit het zicht en nu duurt het veel langer eer hij terugkeert. Eindelijk komt hij aantaxiën, kruipend als een slak in vergelijking tot de snelle vaart van straks. Een vliegmachine is net een eend; snel en soepel in de lucht, maar stuntelig op het land.

Daar staat hij na wat draaien midden op het platform stil. Een trap rolt aan; de deur zwaait open.

De eersten, die naar buiten stappen, zijn waarlijk Henk en Lien. De ouders wuiven. De kinderen zien hen; hun armen vliegen in de lucht. „Hoera!” Ze rennen naar hen toe.

Maar eerst vangt de douane Henk en Lientje op.

Doch tien minuten later vallen ze hun vader en moeder om de hals. Fijn weer thuis!

Wat is het op Schiphol vreemd. Alle mensen hebben dikke mantels en jassen aan. Zij zelf trouwens ook. De stewardess zei dat het moest en het is heus nodig. Bij de eerste stap uit het vliegtuig sneed een koude wind hen om de oren.

Zij rijden in de auto. Wat zijn de bomen kaal en de weiden vaal. Geen blaadje en geen bloempje. En gister reden zij door bossen, zwaar in 't blad, langs weiden, bont van bloemen; de zomervruchten bloosden aan de bomen en het koren stond te rijpen op de akkers. Het was in Palestina volop zomer. Hier is het nog winter. Hier razen auto's en bussen en file over vlakke en brede wegen en langs rijke villa's. In Palestina wandelden ezels en kamelen door stof en struiken, en waren er schamele huizen te zamen voor de mensen en het vee. Wat een tegenstelling!

„Hoe hebben jullie het in je vakantie gehad?” vraagt mevrouw Voornveld.

Die vraag maakt de monden van Henk en Lientje open.

Prachtig! Heerlijk! Ze zijn in Nazareth geweest en ook in net zo'n huis als dat van Jozef en Maria, en er stonden een ezel en een geit en een koe in dat huis, en er lag een kindje in een hangmat, in doeken gewikkeld, en vrouwen maalden er tarwe tussen twee stenen. En ze zijn op de bruiloft geweest en ze mochten meezingen en -dansen en ze hebben gejuicht: Leve het bruidspaar! En in Kana hebben ze de bron gezien, waaruit Jezus het water liet scheppen, dat Hij in wijn veranderd heeft. En ze hebben op het meer van Galilea gevaren in net zo'n bootje als Johannes en Jacobus hadden. En toen stak er een storm op en Jezus was niet aan boord, maar toch

was Hij er wel. Hij heeft de storm doen ophouden, toen het bootje bijna volgeslagen en het roer gebroken was. En ze hebben aan het meer net zulke vissen gegeten als Jezus en de discipelen op de dag toen Petrus weer de schapen mocht weiden. En . . .

Henk vertelt dit en Lientje dat en ze vallen elkander in de rede. Vader, aan het stuur van de auto, vraagt: „Waar praten jullie toch over?” En moeder zegt: „Repeteren jullie misschien de lessen van de zondagsschool?”

Daarna wordt hun verhaal wat ordelijker. Als ze bij huis zijn is het nog lang niet uit. Wel, in de kamer, bij de haard die lekker brandt, gaan ze ermee door. Het was een vreemde, maar een prachtige vakantie, is hun slotsom. Je zag daar alles van de bijbel. 't Was net of je vlak bij de discipelen en de Here Jezus was. „En nu is dat alles weer heel erg ver weg,” zegt Lientje met een beetje spijt.

„Maar Eén toch niet?” zegt mevrouw Voornveld ernstig.

Lientje kijkt haar moeder vragend aan.

„Je hebt straks gezegd: toen jullie in de storm waren op het meer, was Hij er niet en toch was Hij er wel.”

„Ja,” zegt Henk vurig. „Hij heeft de storm gestild en daardoor zijn wij veilig aan de wal gekomen.”

„Is Hij dan nu ver weg?” vraagt moeder aan Lientje.

Zij antwoordt niet dadelijk.

Moeder zegt: „Hij is toch altijd en overal bij ons.”

„Dan is Hij dus ook hier bij ons in de kamer,” trekt Lientje de conclusie. Maar ze vindt het toch wat wonderlijk.

„Hij is hier net zo dicht bij ons als hij ooit bij de mensen in Nazareth en aan het meer van Galilea is geweest,” zegt moeder.

Lientje huivert even, het is een huivering van blijdschap en verwondering. De Here Jezus hier!

Die avond knielt Lientje, als elke avond, voor haar ledikant, maar zij bidt ditmaal anders dan gewoonlijk. Zij zegt:

„Ik dank U, Here Jezus, dat wij zoveel hebben mogen zien van Uw leven op aarde. Maar ik dank U vooral daarvoor dat U altijd bij ons wilt wezen, wáár wij ook zijn, hier evengoed als in Nazareth, en het allermeeft omdat U ook in onze harten wonen wilt. Wilt U ook in mijn hartje wonen? Ik ben het niet waard; ik doe dikwijls verkeerde dingen. Maar U is eindeloos goed en U wilt veel vergeven. Vergeef mij al mijn kwaad en kom bij mij . . .”

I N H O U D

	Blz.
1. De luchtpostbrief	7
2. De lucht in	12
3. Aankomst in Beiroet	19
4. Onverwachte bruiloftsgasten	27
5. Naar het beloofde land	38
6. Aan en op het meer van Galilea	49
7. Storm op het meer	54
8. Naar Nazareth	62
9. Hij is altijd en overal nabij	72